№ 109. Kraków 14 Maja — Sroda. Rok 1856.

CZAS

Dziennik wychodzi co dzień rano wyjąwszy poniedziałki i dni następujące po świętach.

Dziennik wychodzi z ostatnim dniem każdego miesiąca.

Przedpłata na Dziennik „Czas“

w Krakowie		w Państwie Austryackiem (pocztą)	
rocznie	złr. 16	rocznie	złr. 30
półrocznie	„ 8	półrocznie	„ 19
kwartalnie	„ 4	kwartalnie	„ 5
miesięcznie	„ 1 30 kr.	miesięcznie	„ 2

Przedpłata na Dziennik „Czas“ z „Dodatkiem“

w Krakowie		w Państwie Austryackiem (pocztą)	
rocznie	złr. 26	rocznie	złr. 39
półrocznie	„ 13	półrocznie	„ 15
kwartalnie	„ 7	kwartalnie	„ 8

Na sam „Dodatek“ prenumerować niemożna.

Przyjmują sie do umieszczania w Inseratach:

OGŁOSZENIA, ODEZWY, UWIADOMIENIA, DONIESIENIA wszelkiego rodzaju, tyczące się przemysłu, handlu, rolnictwa, sprzedaży, kupna, dzierżaw itp. za opłatą

od wiersza obnego za jednorazowe umieszczenie po 4 kr., za następne po 2 k

Do każdego inseratu załączone być winno 10 kr. na opłatę stęplową za każdorazowe umieszczenie.

Listy z pieniędzmi prenumeracyjnemi i inseratowemi przesyłane być winny franko do Bióra Expedycyi Czasu.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nieulegają frankowaniu.

Listy niefrankowane nieprzyjmują się.

☞ Numer pojedynczy dziennika kosztuje 5 kr.

Kraków 13 maja.

Akta nieznane a tyczące się zawartego pokoju, jakie złożyli w biórach parlamentowych wracający z konferencyj paryzkich pełnomocnicy angielski i sardyński, jakoto: traktat z 15 kwietnia i memorandum tak zwane hr. Cavoura; daléj rozprawy nad traktatem z 30 marca w Izbach angielskich i sardyńskich; spór o nadużycia wolności prasy belgijskiéj wywołany głosem hr. Walewskiego na kongresie paryzkim, podjęty przez Izbę belgijską, a prowadzony namiętnie przez półurzędowe organa francuzkie; odwiedziny króla Wirtembergskiego w Paryżu i oczekiwane przybycie tamże Arcyksięcia Austryackiego Ferdynanda Maksymiliana, którym powszechnie przypisują polityczne cele; potem krwawe następstwa ogłoszenia hattihumajonu w azyatyckich krajach państwa ottomańskiego, które przybierają coraz większe rozmiary; nakoniec poselstwo Czerkiesów do Stambułu domagających się niepodległości, jakiéj słusznie czy niesłusznie spodziewali się po skończeniu wojny na Wschodzie — oto są główniejsze rysy cechujące sytuacyę polityczną w ciągu zeszłego tygodnia. Dodać także należy zapowieści o uroczystościach, które również mają swoją donośność polityczną, jakoto chrzest następcy tronu francuzkiego, koronacya Cesarza rosyjskiego w Moskwie osobnym ogłoszona manifestem i w którym trzymano się ściśle modły użytej przez poprzednika, nakoniec okólnik ministra spraw wewnętrznych rosyjskiego rozesłany jakoby w celu wskazania owéj drogi reform, którą państwo rosyjskie postępować nadal zamierza.

Do wszystkich tych ważnych w polityce europejskiéj oznak, wiąże się wiele publikacyj, które czytelnikom naszym o ile miejsce wystarcza podajemy. Uwag atoli jakie się nastręczają, nie możemy w jednym zebrać artykule i rozłożyć takowe musimy na dni kilka, już dla saméj różnostronności przedmiotów. Uczynimy tylko dzisiaj wzmiankę o fakcie uderzającym, to jest o milczeniu zachowywanem nie tylko przez dzienniki ale nawet przez parlamenta w przedmiocie traktatu z 15 kwietnia. Traktat ten tak ważny, bo rzucający prawdziwe światło na równowagę europejską, na przymierze grudniowe, które przetrwało kongres paryski, tak jak święte przymierze przetrwało kongres wiedeński, nie był dotąd powodem do żadnéj interpelacyi w parlamencie angielskim lub turyńskim, do żadnego objaśnienia ze strony pełnomocników, którzy go podpisali; słowem zdawać by się mogło, że płynął on z natury rzeczy, że traktat 30 marca potrzebował téj najwyższéj inader energicznéj sankcyi, że była ona z góry zadecydowaną jako rękojmia przyszłego pokoju. A przecież z drugiej strony piszą, że pełnomocnicy rosyjscy byli w zadziwieniu, gdy o takowym akcie z dzienników angielskich powzięli wiadomość, a gdyby nawet i to było tylko wieścią dziennikarską, cóż znaczy, że dotąd niezamieściły go w swych kolumnach ani *Monitor*, ani *Gazeta Wiedeńska*, która go podała tylko w sprawozdaniu z posiedzeń parlamentu angielskiego? że dzienniki francuskie jakby na skinienie z góry nic o nim nie mówią?... Traktat z d. 15 kwietnia nie jest sekretny, skoro go złożył lord Clarendon w biórze Izby, ale leży w tym fakcie pewna zagadka, która wyjaśnioną dotąd nie została.

Protokóły kongresu paryskiego.

(Ciąg dalszy)

PROTOKÓŁ VII.

Posiedzenie 10go marca 1856.

Obecni: Pełnomocnicy Austryi, Francyi, W. Brytanii, Rosyi, Sardynii, Turcyi.

Drugi pełnomocnik turecki z powodu słabości nieprzybył na posiedzenie.

Protokół poprzedniego posiedzenia zostaje odczytany i zatwierdzony.

Kongres prowadzi daléj dyskusyę nad oznaczeniem granic w Besarabii.

Baron Brunnow przedstawia, że pełnomocnicy rosyjscy rozważyli plan który im na przeszłem posiedzeniu został przedłożony, z tym samym duchem zgody, jaki kierował pełnomocnikami mocarstw sprzymierzonych w ułożeniu rzeczonych granic; uznają oni, że plan wytknięty usprawiedliwia zaufanie, które położyli w usposobieniach pojednawczych kongresu, wszakże zasiągnąwszy rady w instrukcyach i opierając się na względach topograficznych i administracyjnych, które już wskazali, widzą się być zmuszonymi w samym nawet interesie należytego rozgraniczenia, zażądać zmiany w planie im przedłożonym, a to w ten sposób, aby linia graniczna począwszy od ujścia Prutu i Saratsiki, szła wzdłuż téj ostatniéj rzeki aż do wsi téj saméj nazwy, z tamtąd skierowała się ku rzece Jałpuk, któréj bieg byłby dalszym jéj ciągiem do punktu zetknięcia się z wałem Trajana, z którym postępowałaby aż do jeziora Salsyk, aby się w końcu zatrzymać na północnéj kończynie jeziora Alabies.

Propozycya ta staje się przedmiotem rozbioru w którym biorą udział wszyscy pełnomocnicy; zgadzając się wreszcie stanowią, że linia graniczna począwszy od morza Czarnego na jeden kilometr na zachód jeziora Burna Sola, połączy się prostopadle z drogą wiodącą do Akermanu, pójdzie dalej tą drogą aż do wału Trajana, przejdzie po stronie południowéj Belgradu, uda się następnie w górę biegiem rzeki Jałpuk aż do wysokości Saratsika, i zakończy się przy Katamori nad Prutem.

Przystępując do tego postanowienia pełnomocnicy rosyjscy zastrzegają sobie przyzwolenie ich dworu, albowiem jak mówią, musieli odstąpić od danych im instrukcyj.

Komisya złożona z inżynierów i jeometrów, otrzyma polecenie wytknięcia szczegółowo linij téj nowéj granicy.

Hrabia Orłów, opierając się na poprzednich podobnych wypadkach, proponuje kongresowi aby postanowił, że mieszkańcy ustąpionego przez Rosyą terytoryum zachowają w zupełności używanie praw i przywilejów jakie posiadają, i że im będzie wolno przesiedlić się gdzieindziej, ustępując swych własności za pieniężne wynagrodzenie dobrowolnie ustanowione, lub też za pomocą osobnéj ugody zawartéj z administracyą Księstw.

Skoro kilku pełnomocników zauważyło, że propozycya ta mogłaby dać pochop do trudności których ocenić nie są w stanie, kongres zapisuje ją *ad referendum*.

Hrabia Walewski przypomina, że rozbiór pierwszego punktu, o ile się tyczy przyszłéj organizacyi Księstw, wymaga aby szczegóły powierzone były komisyi, któréj prace, gdyby zawarcie pokoju od nich zawisnąć miało, opóźniłyby bez dostatecznych powodów, dokonanie głównego przedmiotu powierzonego staraniom kongresu. Według opinii pierwszego pełnomocnika Francyi, możnaby się ograniczyć na zapisaniu w traktacie podstaw porządku politycznego i administracyjnego, według których prowincye Naddunajskie odtąd mają być zarządzane, dodając że strony zawierające umowę, ułożą w jak najkrótszym czasie konwencyą w tym przedmiocie; w takim razie dodaje rzeczony pełnomocnik, traktat pokoju mógłby być niebawem podpisany, a oczekiwanie Europy byłoby zaspokojonem.

Propozycya powyższa staje się przedmiotem dyskusyi, w któréj główny biorą udział pełnomocnicy Austryi i W. Brytanii.

Pierwszy pełnomocnik austryacki proponuje poprawkę która zostaje przyjętą; w skutek czego kongres stanowi, że komisya złożona z hr. Buola, barrona Bourqueney i Ali paszy przedłoży na przyszłem posiedzeniu tekst artykułów traktatu pokoju przeznaczonych do oznaczenia podstaw konwencyi mającéj być zawartą w przedmiocie Księstw Naddunajskich.

Hrabia Walewski wypowiada wniosek, że skoro negocyacye doszły szczęśliwie do tego punktu, nadeszła chwila w któréj wypada zaprosić Prusy, aby się chciały reprezentować w kongresie, tak jak to postanowionem było na posiedzeniu z d. 28 lutego i proponuje, aby przesłać do Berlina następujące oświadczenie:

„Kongres, zważając, że jest interesem europejskim aby Prusy jako państwo które podpisało konwencyą zawartą w Londynie dnia 15 lipca 1841 r. wzięły udział w nowych układach, stanowi, aby wyciąg z protokółu dnia tego, przesłany został do Berlina za staraniem hr. Walewskiego, jako organu kongresu, w celu zaproszenia rządu pruskiego, aby wysłał pełnomocników do Paryża.“

Kongres na to przystaje.

Hrabia Clarendon wynurzając zaufanie jakie pokłada w uczuciach dworu rosyjskiego i przemawiając w imieniu mocarstw sprzymierzonych, sądzi iż pewnym być może, że cmentarze na których spoczywają zwłoki oficerów i żołnierzy poległych przed Sebastopolem lub na innych punktach terytoryum rosyjskiego, jak niemniéj pomniki ku ich pamięci wzniesione, przechowane zostaną na wieczne czasy i otoczone poszanowaniem, jakie się winno popiołom zmarłych; dodaje, iż szczęśliwym będzie jednakowoż, jeżeli podobne zapewnienie z ust pełnomocników rosyjskich odbierze.

Hrabia Orłow dziękuje kongresowi za podaną sposobność okazania usposobienia jakie ożywia Cesarza jego Pana, i sądzi być z pewnością lojalnym i wiernym jego tłomaczem, oświadczając że wszelkie środki przedsięwziętemi zostaną, aby życzenia wyrażone przez pełnomocników mocarstw sprzymierzonych dopełnionemi zostały.

Hrabia Walewski przypomina, że traktat pokoju winien zamieścić wzmiankę o amnestyi całkowitéj i zupełnéj jaką każde mocarstwo wojujące udzieli swym poddanym za wszelki udział w faktach wojennych.

Pełnomocnicy rosyjscy przystają na ten wniosek, który również przyjmują inni członkowie kongresu. (tu podpisy).

PROTOKÓŁ VIII.

Posiedzenie 12go marca.

Obecni: Pełnomocnicy Austryi, Francyi, W. Brytanii, Rosyi, Sardynii, Turcyi.

Protokół poprzedniego posiedzenia zostaje odczytany i zatwierdzony.

Baron Bourqueney zdaje sprawę z pracy komisyi, która na ostatniem zebraniu otrzymała polecenie przygotowania tekstu artykułów traktatu tyczących się przyszłéj organizacyi księstw.

Przed odczytaniem artykułów proponowanych przez komisyę, baron Bourqueney oświadcza, że celem pracy téj komisyi było pogodzić opinie objawione na ostatniem posiedzeniu.

Kolej postępowania proponowana przez komisyę, mówi baron Bourqueney, opiera się na trzech zasadach:

Zawrzeć pokój bez poddania ostatecznego aktu tegoż pokoju, pod wpływ aktu dyplomatycznego zostającego w zawieszeniu;

Obrać najstósowniejsze środki do zapewnienia się o życzeniach ludności co do kwestyj zasadniczych, które jeszcze rozstrzygniętemi nie zostały;

Uszanować prawa państwa zwierzchniczego, uwzględniając prawa państw dających rękojmię, uznaniem podwójnéj konieczności: aktu dyplomatycznego dla potwierdzenia zasad przyjętych za podstawy organizacyi księstw, jako téż hattyszeryfu obwieszczającego zastósowanie tych zasad.

Komisya wychodząc z téj potrójnéj myśli, proponuje wysłanie bezpośrednie do Bukaresztu delegowanych, którzyby się tam połączyli z komisarzem ottomańskim.

Dywany *ad hoc* zwołaneby zostały bezzwłocznie w stolicach tych dwóch prowincyj. Złożone być mają w ten sposób, aby podawały rękojmie prawdziwéj i rzeczywistéj reprezentacyi.

Komisya europejska biorąc pod rozwagę życzenia objawione przez Dywany, przejrzy statuta i obowięzujące rozporządzenia. Ugoda dyplomatyczna oparta na podstawach, zawartą zostanie między mocarstwami kontraktującemi, a Sułtan ogłosi hattiszeryf, stanowiący ostateczną organizacyę.

Kongres zgadza się na proponowane postępowanie i odsyła do następnego posiedzenia przyjęcie ostateczne tekstu artykułów odczytanych przez barona Bourqueney.

Pełnomocnicy rosyjscy i tureccy udzielają kongresowi projekt do konwencyi, jaką po przyjęciu takowéj przez innych pełnomocników między sobą zawrzeć mają, a która się odnosi do lekkich statków wojennych, utrzymywanych na morzu Czarnem przez nadbrzeżne mocarstwa.

Oświadczają ciż pełnomocnicy, że nie zgadzają się co do jednego punktu: pełnomocnicy rosyjscy sądzą, że konwencya winna upoważnić jedno i drugie państwo do utrzymywania, oprócz statków wojennych użytych w celu sprawowania policyi na morzu Czarnem i liczby oznaczonéj statków przewozowych, także statków mniejszych rozmiarów, przeznaczonych do straży, aby przepisy administracyjne i sanitarne w portach wykonywanemi były. Pełnomocnicy tureccy nie są upoważnieni do przyjęcia jakichkolwiek warunków w tym duchu.

Pełnomocnicy rosyjscy tłumaczą kongresowi i starają się wykazać potrzebę zabezpieczenia policyi wewnętrznéj portów, i zapisania w konwencyi zastrzeżenia tyczącego się statków miejscowych w tym celu użytych, aby nie narażać państw nadbrzeżnych morza Czarnego na tłumaczenia, do żądania których upoważnićby mogło zachowane w tym przedmiocie milczenie.

Pełnomocnicy angielscy i francuscy odpowiadają, że skoro statki takowe nie mogą mieć ani rozmiarów, ani uzbrojenia właściwego statkom wojennym, nie ma potrzeby wzmiankować o nich w konwencyi; że skoro Rosya chce mieć w portach swoich takie tylko statki, które się zowią *pataches* i przeznaczone są do usług celnych i sanitarnych, które przeto na morzu użyte być nie mogą, nie ma obawy, aby obecność takowych czółen w portach handlowych mogła się stać powodem do przykrych tłumaczeń.

Pełnomocnicy rosyjscy cofają swoje żądanie w przedmiocie umieszczenia w konwencyi zastrzeżenia tyczącego się małych statków przeznaczonych do służby wewnętrznéj portów, zastrzegając sobie jednakowoż przyzwolenie ich Dworu.

Hrabia Clarendon zwraca uwagę, że statki transportowe nie będą mogły być uzbrojone.

Hrabia Orłów odpowiada, że podobnie jak wszystkie statki przewozowe, używane przez inne mocarstwa na innych morzach, statki przewozowe rosyjskie na morzu Czarnem, będą zaopatrzone wyłącznie w takie uzbrojenie, jakiego wymaga bezpieczeństwo służby, do jakiéj są użyte.

Gdy hrabia Clarendon nie sądzi, aby mógł przystać na takowe tłumaczenie, kwestya odłożoną zostaje na późniéj.

Kongres przechodzi do dyskusyi nad projektem redakcyi drugiego punktu, który był przedmiotem rozpraw na posiedzeniu 6go marca.

Hr. Buol wykłada, że zasady przyjęte na kongresie wiedeńskim i przeznaczone do urządzenia żeglugi na rzekach przechodzących przez kilka państw, stanowią jako główną regułę, że nadbrzeżne państwa będą wyłącznie powołane do porozumienia się nad rozporządzeniami policyi rzecznéj i nad przestrzeganiem wykonania takowych; że komisya europejska, o któréj wzmiankuje redakcya, zamieszczona w 5tym protokóle, składać się będzie nietylko z delegowanych państw nadbrzeżnych Dunaju, ale z delegowanych państw nienadbrzeżnych; że komisya nieustająca, która ją zastąpi, będzie miała sobie poleconem wykonanie postanowień przez nią powziętych; że przeto jeżeli ma pozostać w duchu i w granicach aktu kongresu wiedeńskiego, jedna i druga komisya winne będą ograniczyć swe prace do dolnego Dunaju i do jego ujścia.

Hrabia Walewski przypomina podstawy negocyacyi przyjęte przez wszystkie mocarstwa zawierające umowę i orzekujące, że wolność Dunaju i jego ujść będzie skutecznie zapewnioną; że zatem rozumieć się miało, że wolność żeglugi na téj rzece będzie zabezpieczoną.

Hrabia Clarendon dodaje, że gdyby inaczéj stać się miało, Austrya pozostając sama jedna w posiadaniu górnego Dunaju, a mając udział w żegludze dolnéj części téj rzeki, nabyłaby korzyści szczególnych i wyłącznych, których kongres potwierdzać nie może.

Pełnomocnicy austryaccy odpowiadają, że wszystkie starania ich rządu, jako téż i dążności jego w przedmiocie handlowym, mają na celu postanowić i rozszerzać we wszystkich częściach cesarstwa zasady zupełnéj wolności, i że naturalnie wolność żeglugi na Dunaju, objęta jest w granicach ulepszeń, jakie sobie zamierzył; lecz że rząd ich znajduje się w téj mierze w obec dawniejszych zobowiązań i praw nabytych, z któremi rachować się winien; że przeto zamiary jego odpowiadają życzeniu objawionemu w preliminaryach pokojowych; ale wszelako nie mogą pełnomocnicy przyznać komisyom, o których mowa, zwierzchności, która do nich na górnym Dunaju należeć nie może.

Pierwszy pełnomocnik Francyi powiada, że w rzeczy saméj wypadało rozróżnić dwa postanowienia zarówno przyjęte w zasadzie, ale które mają cele zupełnie różne; że z jednéj strony kongres winien zapewnić wolność żeglugi na Dunaju w całéj jego długości na podstawach przyjętych na kongresie wiedeńskim; z drugiéj strony obmyślić środki, aby znikły przeszkody, które stoją na zawadzie ruchowi handlowemu w niższéj części téj rzeki i przy jéj ujściach; że ta ostatnia jedynie praca powierzoną zostanie komisarzom, których wyznaczyć proponowano; lecz niemniéj istotną jest rzeczą, aby się porozumieć nad rozwinięciem zasady ogólnéj, w celu uzupełnienia dzieła, jakie miały na oku państwa zawierające umowę, gdy zawarowały, jak to powiedzianem jest w punktach przedugodnych, że wolność Dunaju i ujść jego, będzie skutecznie zapewnioną, z zastrzeżeniem stanowisk szczególnych państw nadbrzeżnych, które będą urządzone na zasadach przyjętych w akcie kongresu wiedeńskiego, w przedmiocie żeglugi rzecznéj.

W skutku poprzedzających tłumaczeń, postanowionem zostało, że pełnomocnicy austryaccy przedłożą na jednem z następujących posiedzeń zmiany, ja-

kie w redakcyi zamieszczonéj w protokóle 5ym proponować za stósowne uznają.

(*Tu podpisy*).

Korespondencya Czasu.

Berlin 10 maja.

† Wiadomo wam już z doniesienia telegraficznego, że Austrya i Prusy w dniu 8 b. m. przedłożyły wspólnie Bundestagowi akt zawiadomienia o zawarciu pokoju paryzkiego. Jak w ciągu wojny Bundestag, ilekroć obradował nad sprawą wschodnią, zastrzegał sobie w przyszłych układach pokojowych samoistny współudział obok Prus i Austryi, tak, gdy go honor ten ominął i pokój bez niego był zawarty, spodziewał się, jak o tém dzienniki frankfurtskie pisały, że przynajmniéj będzie wezwany jako udzielne związkowe państwo do ratyfikacyi. Zdaje się jednak, że przyjęcie i podpisanie traktatu przez Austryą i Prusy, jako naczelne państwa Związku niemieckiego, zadość uczyniło téj ratyfikacyi, i Bundestagowi pozostawiono tylko honor oświadczenia, że z osięgniętego za współudziałem Austryi i Prus rezultatu pokoju jest zadowolony, i takowy za obowięzujący dla siebie przyjmuje. Bawarya podała w tym względzie osobny wniosek, który wraz z aktem austryacko-pruskim przyjęty był *ad referendum*. Bundestag musi przyjąć co Austrya i Prusy wniosły. Bawarya i Wirtemberg będą się czuły zadowolonemi, że będą zasiadały w komisyi regulującéj i przestrzegającéj wolnego spławu na rzece Dunaju.

Pokój paryzki obudził na nowo dyskusyą w kwestyi unii handlowéj Niemiec, to jest zupełnego połączenia się *Zollvereinu* z Austryą. Jest to, jak wiadomo, idea austryacka, poruszona po raz pierwszy w roku 1851. Wtedy opozycya w północnych Niemczech była przeciwko niéj powszechna. Mała tylko frakcya stronników systemu celnego odzywała się za nią. Rezultatem ówczesnych sporów było, że *Zollverein* połączył się z *Steuerverein* hanowerskim, a nowy ten związek zawarł traktat handlowy z Austryą, ułatwiony znacznem zniżeniem taryfy celnéj tego państwa. Traktat ten miał najlepsze skutki. Poparł i pomnożył je nadzwyczajny wzrost przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w krajach obu interesentów. Drogi żelazne, telegrafy, jedność prawa wekslowego, dążność do przeprowadzenia jedności miar i systemu monetarnego, wreszcie wskazana niedostatkiem ostatnich lat potrzeba ułatwiania transportu produktów żywności pomiędzy krajami Austryi a właściwych Niemiec, dodajmy wpływ wystawy paryzkiéj, i widoki handlu wschodniego otwierające się i dla Niemiec przez pokój świeżo zawarty, wszystko to wielce się przyczyniło do osłabienia pierwotnych sądów i przesądów co do projektowanéj przez Austryę unii handlowéj Niemiec. Opinia publiczna wyraźnie się w tym punkcie zmieniła, i uważa dziś już unią takową nie tylko za możebną ale i za konieczną. Wyraża to otwarcie roczne sprawozdanie kolońskiéj Izby handlowéj z roku 1855. Rozumi się, że niema tu mowy o powrocie do systemu celnego i prohibicyjnego. Austrya musiałaby się jeszcze o wiele zbliżyć do systemu celnego panującego w *Zollvereinie*, aby unia handlowa Niemiec mogła się stać faktem. Że do tego przyjdzie, i to nie w bardzo długim czasie, mało już kto o tém wątpi. Wszystkie wewnętrze stosunki Niemiec pchają ku temu celowi. Chodzi tylko o wzajemne wyrozumienie i o oddalenie od siebie samolubnych, zwłaszcza politycznych dążności.

Pochmurno wygląda pierwszy dzień zielonych świątek. Poranek powitał nas deszczem. Masy ludzi, którzy się wybierali na ranną wycieczkę, musiały pozostać w domu. Inni, wytrwalsi w postanowieniu, wracali zmoczeni do miasta. Przynajmniéj powietrze już nie tak zimne, chociaż to pierwszy dzień trzech surowych patronów. Przybywający z prowincyi obywatele bardzo utyskują na zimno dni majowe. Rzepaki podobno najwięcéj ucierpiały, lecz i stan siewów bardzo się pogorszył, najwięcéj zaś, mówią, zaszkodziły im myszy, które w niektórych okolicach całkiem je wyniszczyły. Teraz się gdzieś podziały.

Z powodu zimna dwór postanowił przenieść się dopiero po świętach do Potsdamu. P. Manteuffel pojechał do majątku swego w Luzacyi. Dr. Schoenlein stracił w Ameryce jedynaka syna, staciwszy przed parą laty żonę. O przesiedleniu się jego z Prus do Bamberga, miasta swego rodzinnego, wieść nie potwierdziła się. N. Pan nie chce się z nim rozstać.

Paryż 7 maja.

Niedawno zdarzyła mi się sposobność odeprzeć zarzut, według którego miało być zupełnie płonnem moje przeszłoroczne przekonanie, że Szwecya zbrojnie wystąpi. Ten który mnie wówczas atakował sam mi podał broń w rękę grożąc Szwecyi pomstą Rosyi za traktat zawarty przez nią z Francyą i Anglią. Dziś przyszła chwila, w któréj mogę się wytłumaczyć z innego i daleko ważniejszego zarzutu, to jest z przekonania, jakie zawsze miałem, że w razie przeciągnięcia się wojny— i Austrya zbrojnie wystąpi. Na usprawiedliwienie mego przekonania dość mi jest zwrócić uwagę na dzisiejszą sytuacyę Austryi względem Zachodu i względem Rosyi i przytoczyć ustęp ze świeżéj broszury, napisanej prawie przez samego hr. Walewskiego, pod tytułem: *le Traité de Paris, par un ancien diplomate.* Ustęp ten jest następujący: „Dans l'hypothèse d'un refus (przyjęcia ultimatum przez Rosyą), l'Autriche se trouvait en présence d'obligations extrêmement sérieuses envers les alliés. Elle rompait sur-le-champ ses relations avec le cabinet de Saint-Pétersbourg; et si elle ne promettait pas encore de prendre immédiatement les armes pour coopérer à la prochaine campagne, il était de toute évidence que, par la force de choses, elle y devait être très prochainement ammenée. Ainsi, suivant la determinatione à laquelle s'arrêtait la Russie, nous faisions une paix honorable, ou nous continuions à faire la guerre avec un puissant allié de plus.“ Nie dziwcie się, że robię to nowe tłumaczenie i że pragnę mieć racyą. Chęć pozyskania albo utrzymania zaufania czytelników nie ma nic w sobie dziwnego. Pisałem z namysłem i znajomością przedmiotu, który miałem obowiązek traktować.

Będę nazywał sekretnym traktat zawarty dnia 15go kwietnia przez Francyą, Anglią i Austryą, dla tego, że traktat ten nie został ogłoszony w *Monitorze* i że jeżeli gabinet londyński zakomunikował go parlamentowi to jedynie z potrzeby własnéj obrony. Traktat ten, jak się można było spodziewać, nie miłe zrobił wrażenie w ambasadzie rosyjskiéj i pruskiéj. Jenerał Orłow miał z tego powodu rozmowę z hrabią Walewskim. Nie miłe wrażenie zrobił także w ambasadzie sardyńskiéj, ale dla tego jedynie, że Sardynia nie została powołana do jego podpisania. Natomiast ambasada szwedzka jest zaspokojona i prawie uradowana. Sekretny traktat rozdarł wiele marzeń. Jest on uważany za dowód, że misya jenerała Orłowa się nie udała. Traktat ten ma cel pokojowy. Europa może pod jego cieniem wypocząć; i używać nawet długiego pokoju; a jeżeli traktat paryzki z dnia 30go marca jest istotnie złym dla Anglii, jak twierdzi hr. Aberdeen, jeżeli traktat ten nie rozwięzuje trudności, jak twierdzi *Quarterly*, to traktat sekretny trzyma w pogotowiu na Rosyą nową koalicyą. Stanowisko Rosyi jest trudne, a książe Gorczakow, w przekonaniu Rosyan bawiących w Paryżu, nie ma mieć charakteru dość koncyliacyjnego. Widzicie z samego początku rozpraw parlamentowych, że Anglicy nie są bardzo kontenci z pokoju, że pragnęli zniszczenia fortec rosyjskich na granicy Azyi Mniejszéj i nie odbudowania fortec rosyjskich na kaukazkich brzegach morza Czarnego. Napoleon III zrobił pokój dla zabezpieczenia Turcyi a nie dla zabezpieczenia Indyi. Anglicy biorą odwet mówiąc wiele o Włoszech i państwie kościelném. Wiecie co w tym względzie powiedział wczoraj w *Constitutionnelu* p. Granier de Cassaignac. Sprawa państwa kościelnego, rzekł ten organ myśli cesarskiéj nie może być załatwioną tylko przez państwa katolickie. Jest to więc niemal wykluczenie Anglii od spraw włoskich.

Hr. Walewski kazał panu Barrot zakomunikować urzędownie gabinetowi belgijskiemu protokół z dnia 8go kwietnia, w którym była mowa o nadużyciu wolności druku przez Belgią. Komunikacya była połączona z notą, w któréj były zacytowane ustępy z dzienników belgijskich, bardzo nieprzychylne dla Francyi. Sprawa ta załatwi się zapewne na zgodnéj drodze. Mówią, że książe de Ligne ma być posłany przez króla belgijskiego na koronacyą Cesarza Aleksandra II.

Książę Oskar ma przybyć naprzód do Paryża a potem udać do Londynu — hr. de Morny ma niechcieć przyjąć tytułu księcia, ma także nie chcieć przyjąć oznaczonéj sumy na nadzwyczajną misyą, którą odbędzie do Petersburga, ma tylko chcieć, aby mu koszta misyi zwrócono. Obstalował on u stelmachów paryzkich za 140,000 fr. powozów. Przed wyjazdem hr. Morny ożeni młodego księcia Poniatowskiego z córką pani Lehon.— Baron Hübner ma pozostać w Paryżu i otrzymać nominacyą na ambasadora. Napoleon III pragnie mieć na swém dworze nie pełnomocników, lecz ambasadorów.

Hr. de Bourqueney otrzymał od Cesarza Franciszka Józefa tabakierkę z brylantami.

Aali pasza wstrzymał swój odjazd do Stambułu i zrobił wycieczkę do Londynu.

Książe Napoleon ma wybrać się na północ dopiero po chrzcie syna cesarskiego.

Cesarzowa jest ciągle słabą. Pielęgnuje ona sama swego syna i trzyma go w swych pokojach. Muzyka gwardyjska gra codziennie przed jéj oknami. Onegdaj była w kaplicy tuileryjskiéj żałobna msza za duszę Napoleona Igo. Była także msza w Inwalidach. Kolumna Vandôme została okryta żałobnemi wieńcami.

Wczoraj Cesarz był z królem Wirtembergskim w Odeonie na sztuce pana Ponsard: *la Bourse.*

Jutro wyjdzie 13ty tom historyi Thiersa, w którym jest opis przejścia Niemna i początku wojny 1812 r.

Po zakończeniu czy zawieszeniu wielkich kwestyi pozostają drobne wiadomości. — P. Amedeusz Remée zastępuje stanowczo p. Cucheval Clarigny w naczelnéj redakcyi dzienników *le Constitutionnel* i *le Pays.*

Monitor zawiadomił, że system kompensaty, zastósowany do taksy chleba, nie został zarzucony i że funkcyonuje, co znaczy, że Paryżanie płacą teraz drożéj chleb niż kosztuje. Trzeba tego środka na spłacenie długu zrobionego dawniéj przez miasto dla utrzymania chleba w cenach umiarkowanych. Dług miasta wynosi 51 milionów fr. Obrachowano, że trzeba będzie lat czterech i dobrego urodzaju na zupełne spłacenie długu. Jeżeli skończy się dobrze trudna operacya kompensaty, to administracya francuzka sławą się okryje.

W przedmiocie administracyi wszczęła się ważna polemika między panem Burat ekonomistą *Constitutionnela*, a doktorem Michelson ekonomistą angielskim. P. Michelson utrzymywał, że pod administracyą centralną, Francya płaci 68 fr. podatku, kiedy pod decentralizacyą administracyjną, Anglia płaci tylko 48 fr. P. Burat słusznie odparł ten zarzut. P. Michelson porównał źle budżeta dwóch narodów i zapomniał że w Anglii miejscowe podatki nie figurują wcale w budżecie. Według rachunku p. Burat, Francuz płaci 48 fr. a Anglik 90 fr. podatku. Uważając rzecz pod samym względem finansowym, można powiedzieć, że administracya centralna jest dogodniejsza dla krajów biednych, bo jest tańsza niż decentralizacya administracyjna. *Self governement*, czy to w Anglii czy w Stanach Zjednoczonych, potrzebuje zamożności mieszkańców i następstw zamożności, tojest rzetelności i wyobrażenia o sprawiedliwości.

Paryż 5 maja.

L*** Otóż maj! otóż maj! W końcu kwietnia wszystko uśmiechało się ku wiośnie, zielona barwa pokryła pola i lasy, każdy wróżył piękny urodzaj zboża, obfity plon w winnicach i ogrodach, a teraz.... jeżeli zimno potrwa dłużéj, rozkoszny miesiąc maj będzie odpowiedzialnym za klęski jakie może sprowadzić.

Dzisiaj rocznica zgonu wielkiego Cesarza na wyspie św. Heleny. Po 35 latach pamięć o nim niewygasła we Francyi i przetrwa wieki jak pamięć wielkich jego czynów i wielkich jego rad i uwag, które umierając zostawił do naśladowania tym co daléj prowadzić mają dzieło przezeń rozpoczęte.

Dzisiaj także rocznica urodzin Cesarzowéj Eugenii (5go maja 1826) zaczyna rok życia trzydziesty pierwszy. Żałobne nabożeństwo było w kaplicy Zamkowéj i kościele Inwalidów, na które wedle dawnego zwyczaju przybyło grono wojskowych rozmaitéj broni, w mundurach jakie nosili za czasów pierwszego cesarstwa.

Mieliśmy też o godzinie 2 roczne posiedzenie Towarzystwa literacko-historycznego. Dalekie od pretensyj kontynuowania prac poprzednika swego, co pod nazwą Towarzystwa Przyjaciół nauk, niemałe literaturze polskiéj oddał przysługi, ogranicza się wyłącznie na staraniu o powiększenie i utrzymanie biblioteki. Wszakże prócz odczytanego raportu bibliotecznego, słyszeliśmy i parę słów odnoszących się do kwestyj politycznych. Na wstawienie się Cesarza Napoleona, Cesarz rosyjski ma udzielić nie małe łaski—a jakie? o tém dowiemy się zaraz po koronacyi w Moskwie. Cesarz Aleksander za konieczny nadania ich warunek położył, aby do tego przymuszanym nie był, aby one wynikały jedynie z jego własnéj i dobréj woli.

Jest rzeczą niewątpliwą, że zaraz po przyjeździe hr. Orłowa Cesarz Napoleon miał z nim w téj mierze rozmowę. Posłannik rosyjski zapewnił Cesarza, że myśl i życzenie jego wcześnie już odgadnięte zostały. Nie pora dzisiaj rozpatrywać się w reformach zajść mających w niedalekiéj w prawdzie przyszłości, ale z żalem widzimy że najlepsze zamiary Cesarza rosyjskiego rozbijają się często o nieudolność (nie powiemy nawet o złą wolę) ich wykonawców. I nie jest to broń nas Boże, umyślne przeistaczanie istoty rzeczy. Rosyanie sami głośno wyrzekają na brak zupełny ludzi stanu, na ową warstwę obskurantów która za poprzedniego panowania, prowadziła pod dyrekcyą Cesarza Mikołaja interesa państwa i doprowadziła do takiego stanu na jakim się dziś znajdują. Gdyby nawet można było na chwilę wątpić o tém, to znajdziemy na to dowód bijący w oczy w okólniku ministra spraw wewnętrznych Łanskoja przesłanym do gubernatorów i marszałków. Z razu czytając go, zdaje się że jest podrobionym jak była owa mowa cesarska w *Constitutionnelu*, ale gdy zewsząd przychodzą potwierdzenia o jego wydaniu, pozwalam sobie przypuścić jeszcze, że minister siedemdziesięcioletni starzec podpisywał go bez poprzedniego odczytania. Zapowiada w nim z góry, że się odzywa do nich podnosząc myśl monarchy aby korzystając z pokoju, Rosya rozwielmożyła się wewnętrznie i polepszyła stan i byt swoich mieszkańców—i jakże do tego się bierze? Oto zalecając im, aby zawsze mieli obecną w pamięci, powinność odkrywania coraz nowych źródeł pożytecznéj pracy zgodnéj z potrzebami i środkami miejscowemi, a gdy bogactwo narodowe niemoże być otrzymanem bez zupełnego a powszechnego uszanowania rządzącéj władzy, zatém ich podwładni mają działać nie inaczéj tylko stósownie do danych sobie przepisów i nieparcyalnie; szlachta ma wspierać zamiary rządu, właściciele ziemscy obmyślać środki wyżywienia uwolnionych ze służby żołnierzy, a za to chłopi zostaną ulegli swym panom, albowiem najmniejsze uchybienie z ich strony ściągnie na nich gniew cesarski i karani będą wedle całéj surowości praw.

Jeżli tylko takiemi środkami ma Rosya podźwignąć się z moralnego i materyalnego upadku, to droga źle obrana. Okólnik p. ministra spraw wewnętrznych nieuczy niczego, tylko wskazuje widocznie biorąc go na wspak, że to wszystko czego na przyszłość zakazuje istniało, a co doradza, tego nie było wcale.

Jak się nie znajdą prawdziwie gorliwi o sławę monarchy i o dobro narodu obywatele, których niebrakowało dawniéj Rosyi, coby szczerze nie dla próżnéj chwały, poświęcili czas i spokój swój na usługi wielkiego dzieła odnowienia Rosyi, jak się nie znajdzie choćby jeden, coby stanąwszy u stóp tronu cesarskiego i powtórzywszy za naszym poetą:

Wszak mówił Kalchasowi Achilles waleczny,
Co wiesz, powiadaj śmiało, a przy mnieś bezpieczny;

niewypowiedział nagiéj prawdy i nieostrzegł monarchę... Nieuczyni tego zapewne nowomianowany prezes rady państwa, który nad własną wolę niezna innego środka rządzenia ludźmi. Mały orszak co go tu otacza, wie dobrze, że nawet w Paryżu niewolno mu innéj mieć woli jeno hr. Orłowa. Wszyscy muszą być dla jego zabawy przy obiedzie i to w całym uniformie; żaden nie śmie pójść gdzie bądź bez jego wiedzy, a nawet po obiedzie nie wolno odejść aż danym znakiem do tego nieupoważni. Takie pryncypium postawione u samego wierzchołka władzy, musi sprowadzić zbezwładnienie całéj machiny.

Rozpisałem się za długo, bo mi przykro słyszeć naigrawania się cudzoziemców z okólnika ministra Łanskoja.

Kończę tedy o sprawach rosyjskich wzmianką, że najpierwsza figura na pół urzędowa,“ jaka się ukazała w Paryżu jest Jakob Tołstoj, niby korespondent ministra oświecenia, a właściwie trudniący się nie książkami ale ludźmi.

Śmierć zabrała nam w tych dniach pisarzy: Alboy, Morpurgo i sławniejszego od nich kompozytora Adolfa Adama. Ostatnie jego nuty były poświęcone dla libretto p. Leona Battu pod tytułem: *Les Pantins de Violette.* Jest to coś co właściwéj niema nazwy, odegrywane w Buffach paryskich, dobrze od publiczności bywa przyjęte, zwłaszcza owa strofka:

Dans ce monde
A la ronde
Chacun doit essayer
D'un métier.
Mais la chance
Se balance
On fait moins ce qu'on veut
Que ce qu'on peut.

Jutro dają w Odeonie poraz pierwszy komedyą Ponsarda: *La Bourse.* Prawdziwie lepszéj chwili do jej przedstawienia niepodobna było wybrać. Cały zeszły tydzień poświęcony był na zdania sprawy rozmaitych towarzystw dróg żelaznych, kredytowych itd. Morderstwo dokonane na ulicy Lafitte na osobie N... przez jednego z zięciów któremu trzeba było pieniędzy na opłatę dyfferencyj bursowych, przygotowało publiczność do stósownego usposobienia, a nareszcie i sam Odeon uznał jeszcze za niezbędne poprzedzić wystawienie *Bursy* odegraniem dzisiaj sztuki już znanéj *l'Honneur et l'Argent.*

Paryż 8 maja.

L*** Ponieważ *Monitor* dotychczas nieumieścił dodatkowego traktatu zawartego już po podpisaniu pokoju z dnia 15 kwietnia między Anglią, Francyą i Austryą, a mającego na celu zabezpieczenie niepodległości i całości państwa tureckiego, żaden z dzienników tutejszych nieośmielił się uczynić sobie przynajmniéj zapytania, co spowodowało trzy potężne mocarstwa do osobnych zobowiązań się względem Turcyi, kiedy traktat z 30 marca, zdawał się ostatecznie rozstrzygać kwestyę wschodnią. Hr. Orłów niemniéj miał być zdziwiony, dowiadując się z dzienników angielskich o zawarciu téj dodatkowéj umowy, ale go Cesarz Francuzów uspokoił, oświadczając, że ona jest tylko naturalném następstwem przymierza zawartego między trzema dworami na d. 2 grudnia 1854 r. Publiczność zaś rada domyślać się zawsze więcéj nad to co bywa ogłoszoném, jest przekonana, że ów traktat mieści w sobie jeszcze jakieś *Postscriptum*, w którem może się mieścić w formie zaręczenia przymierze zaczepne i odporne, na wszelki dziś nieprzewidziany wypadek.

Przyjazd Arcy-Księcia Ferdynanda Maksymiliana spodziewany 11 b. m. pokoje dla niego przygotowane są w pawilonie Marsan w Tuilleryach. Oskar książe Ostrogocki trzeci syn króla szwedzkiego ma być w Paryżu 17go a najdaléj 18go, jest on wnukiem ks. Eugieniusza wuja panującego Cesarza. Pobyt jego w Paryżu nad dni kilka nie przedłuży się, albowiem zamiarem jego jest przybyć do Londynu przed 24tym rocznicą urodzin królowéj angielskiéj. Król Wirtemberski jak wam wiadomo bawi tu przeszło od tygodnia.

Jest przyjętym w Rosyi zwyczajem, że łaski cesarskie po wstąpieniu na tron nowego Monarchy dopiero bywają ogłaszane w dniu koronacyi. Zdaje się że tą razą oczekiwania niezostaną zawiedzione. Cesarz Aleksander miał wziąść mocne postanowienie rozpoczęcia swego panowania od aktu, któryby przeszłość całą puścił w niepamięć i wszystkich dla siebie serca przejednał. Pojedyncze przebaczenia dają miarę tego co ma nastąpić. P. Turgieniew od wstąpienia na tron Cesarza Mikołaja, mieszkający w Paryżu, otrzymał pozwolenie powrotu do kraju, powiadają że ci wszyscy oddaleni z kraju co przyjęli obce naturalizacye, jako poddani tych państw, będą mogli przybyć czasowie do Rosyi, z zupełnem bezpieczeństwem swych osób.

Doszła tu wieść, że hr. Mercandin prezydent okręgu rządowego krakowskiego został powołany do Rady Państwa. Zaszczytnem jest dla niego to zaufanie Monarchy, które go powołuje do boku swego, ale dla was Krakowian musi być przykrem, boście w nim znajdowali zawsze roztropnego rządzcę i niezłomnego praw stróża.

Czytamy w dzienniku *Diario di Roma*, że 29 kwietnia Ojciec Ś. odwiedził snycerza Gioseppe Obili, któremu zlecił wykonanie statuy kolosalnéj Matki Boskiéj Niepokalanego Poczęcia. Statua ta ma być postawioną na placu hiszpańskim. Ale nie tylko sam Rzym uwiecznia pamiątkę ogłoszenia tego nowego dogmatu wiary katolickiéj, we Francyi biskup Puy de Dôme, za pośrednictwem powszechnéj składki, takąż statuę postawi na skale zwanéj *Corneille* w mieście Puy, a minister wojny ofiarował mu imieniem Cesarza 150,000 kilogramów żelaza z zabranych dział w twierdzy Sebastopolskiéj. Uczczono i tutaj ten dogmat choć skromniejszą pamiętką a choć nie masz już rycerzy zakonu Niepokalanego Poczęcia ustanowionego za czasów Władysława IV. a zatwierdzonego bullą Urbana VIII. 5 lipca 1634 przecież niezapomniały jéj dzieci ślubów Jana Kazimierza, któremi on w imieniu rzeczypospolitéj podczas uroczystości 1 kwietnia 1656 r. w Częstochowie, Matkę Boską uczcił. W kościele tedy *Notre Dame des Victoires* zawieszono serce złote na tablicy z marmuru białego, na któréj stósowny jest napis. Pięknie odsztychowany obrazek Matki Boskiéj zwycięstw, na odwrotnéj stronie, daje rysunek tego napisu.

Temi dniami biblioteka przy Quai d'Orleans, otrzymała w darze od jednego Anglika blachę wyobrażającą T. Kościuszkę uwięzionego w Petersburgu. Odciski z niéj sprzedają się na dochód biblioteczny po fr. 5. Przy téj sposobności przesyłam wam *Rady ojcowskie*, które T. Kościuszko spisał dla wychowańca swego Ksawerego Zeltnera, kiedy ten w sierpniu 1817 r. jechał do Polski. Oto jest dosłowne tłumaczenie z francuskiego:

„Żebyś zawsze czynił zaszczyt swojéj rodzinie, samemu sobie i mojemu poleceniu, powinieneś odczytywać codziennie to co tu następuje, abyś dobrze wraził je w swą pamięć, od tego przyszłe dobro twoje zależy, a najprzód: masz wstawać letnią porą o godzinie 4 a o 6téj w zimie. Pierwszą myśl twoją zwróć do Stwórcy i oddaj mu cześć należną a potém weź się natychmiast do pracy z rozwagą i pojęciem, albo do powinności nakazanéj ci, a to z dokładnością jak najsumienniejszą, albo też do udoskonalenia się w nauce, którą gruntownie poznać masz zamiar. 2re Unikaj kłamstwa we wszystkich przygodach twojego życia, bądź prawym, szczerym i hołduj zawsze tylko prawdzie, nie próżnuj nigdy, bądź skromnym a nieobżartym, surowym względem siebie, pobłażającym dla drugich, a

unikaj zbytniéj miłości własnéj i egoizmu. Nim masz co powiedzieć lub dać odpowiedź, rozważ dobrze i pomyśl abyś nieominął celu lub niewyrzekł niedorzeczności jakiéj. 3cie. Staraj się zawsze okazywać wdzięczność osobie, która zajmuje się szczęściem twojem; uprzedzaj jéj chęci i żądania; bądź uważnym, a z największym względem i uległością szukaj sposobów stania się jéj użytecznym. 4te. Kiedyś cudzoziemcem w kraju do którego jedziesz, winieneś podwoić starania swoje i usiłowania, abyś uczciwie zyskał zaufanie, a tylko przez zasługę i zdolności zdobył u naczelników swoich pierwszeństwo przed krajowcami. 5te. Powierzonéj tajemnicy dochowaj święcie, we wszystkich twych działaniach i czynnościach bądź prawym, otwartym i szczerym, unikaj obłudy, gdy przyjdzie do dyskusyi nierozprawiaj, niesprzeczaj się, ale szukaj prawdy spokojnie i skromnie. Bądź grzecznym i względnym dla wszystkich, miłym i uprzejmym w towarzystwie, zawsze ludzkim, wspieraj nieszczęśliwszych od siebie wedle swéj możności. 6te. Czytaj książki nauczające zdolne zbogacić twój umysł a ulepszyć serce. Nieupadlaj siebie wchodząc w złe znajomości, ale szukaj ludzi dobrych obyczajów i uczciwéj sławy. Nakoniec niech postępowanie twoje będzie takie aby zyskało powszechne przyznanie, a osoba u któréj zostawać będziesz znajdowała je zawsze nienagannem.“ *T. Kościuszko.*

W téj chwili odbieramy smutną wiadomość o zaszłym zgonie w W. X. Poznańskiem Wincentego hr. Tyszkiewicza, dobrze zasłużonego krajowi.

Kraków d. 9go maja. J. Excellencya c. k. Prezydent krajowy uznał za stósowne powierzyć zawakowaną w obrębie rządowym krakowskim posadę registratora obwodowego, kanceliście obwodowemu pierwszéj klasy Feliksowi Telesznickiemu.

Z c. k. Prezydium krajowego.

— J. C. K. Ap. Mość najwyższem postanowieniem swojem z d. 29go kwietnia, raczył udzielić nauczycielowi przewodniczącemu w głównéj szkole w Wieliczce Piotrowi Stephanides, w uznaniu wieloletniéj jego szczególnéj służby w zawodzie szkolnym, złoty krzyż zasługi.

— J. C. K. Ap. Mość najwyższem postanowieniem z d. 6go maja raczył odpuścić resztę kary Annie Różyckiéj osadzonéj za zbrodnię zdrady głównéj w twierdzy Theresienstadt.

— Prezydyum rządowe we Lwowie ogłosiło wykaz składek na utworzenie dwóch stypendyów dla uczącéj się młodzieży obrządku ormiańskiego z obwodu kołomyjskiego, a to w uskutecznieniu postanowienia tamecznych obywateli, powziętego w czasie pobytu J. C. W. Arcyks. Karola Ludwika w Kołomyi w dniu 3 sierpnia r. z. W dniu 20 kwietnia r. b. zebrano w prezydium Namiestnictwa 6000 złr. na ten cel przeznaczone, w czém następujące osoby wzięły udział: X. Grzegorz Bogdanowicz kanonik i proboszcz w Horodence, pp. Deodat Bogdanowicz z Widynowa, Antoni Bogdanowicz z Ostrowca, Anna Antoniewiczowa z Winogradu, Kajetan Teodorowicz z Michalcza po 100 złr.; Rypsyma Krzeczunowiczowa z Olejowa 50 złr.; Krzysztof Bogdanowicz z Dzurkowa, Jan Moysa z Rosohacza, Kajetan Zadurowicz z Rożnowa, Karol Romaszkan z Popielnik, Jan i Teodor Abgarowiczowie z Łuki, Albina Romaszkanowa z Tyszkowiec po 200 złr.; Krzysztof Czuczawa z Wierzbowa 150 złr.; Ignacy Pasakas z Kolanek 250 złr.; Stefan Aywas z Obertyna 300 złr.; Szymon Zerygiewicz ze Stecowy, Tomasz Abrahamowicz z Targowicy po 400 złr.; Jan i Marya Krzysztofowicze z Jasienowa, Kajetan Krzysztofowicz z Załucza po 500 złr.; Mikołaj Romaszkan z Horodenki resztę do uzupełnienia sześciu tysięcy, 1650 złr.

Wiedeń 11go maja. J. C. K. Ap. Mość najwyższem pismem swojem własnoręcznem z d. 6go maja raczył zamianować radzcę rządowego i pensyonowanego burmistrza miasta Wiednia Ignacego Czapkę kaw. Winstetten radzcą nadwornym dyrektorem policyi w Wiedniu z płacą przywiązaną do tego urzędu; zaś radzcy dworu przy naczelnéj władzy policyjnéj i tymczasowemu zawiadowcy dyrekcyi policyi w Wiedniu Karolowi Maltz-Maltenau objawić najwyższe swoje zadowolenie za sprawowanie tego zawiadowstwa i nakazać, aby tenże wszedł w dawniejszy swój stósunek służbowy przy naczelnéj władzy policyjnéj.

— Rozporządzeniem ministerstw spraw wewnętrznych tudzież spraw drukownych i oświeconia z d. 2go maja bracia miłosierni (bonifratry) którzy są uznani za chirurgów, po wystąpieniu z zakonu nie mogą pełnić praktyki chirurgicznéj i dyplom ma być im odbierany i zwracany téj korporacyi, która go wydała.

— Hr. Colloredo wyjechał na posadę swoją do Rzymu jako poseł przy dworze papieskim. Jen. bar. Langenau poseł austryacki przy dworze szwedzkim przybył do Wiednia ze Sztokolmu.

— Pełnomocnicy do konferencyi monetarnéj obradującéj w Wiedniu, rozjechać się mieli na święta i rządom swoim doręczyć mają sprawozdania z dotychczasowych prac tego zebrania; poczem dopiero zjadą na nowo dla powzięcia stanowczych uchwał pod względem jedności monet.

— Według *Oestr. Ztg* posłem rosyjskim w Wiedniu ma być bar. Brunnow, który przybędzie do Wiednia zaraz po skończeniu w Londynie notyfikacyi o wstąpieniu cesarza Aleksandra II i przywróceniu stósunków dyplomatycznych między Anglią i Rosyą, *Kor. autogr.* pisze, iż książę Gorczaków przybędzie w końcu b. m. na krótki czas do Wiednia, aby pożegnać dwór cesarski przy którym był akredytowany

— Jiny gubernator król. lombardzko-weneckiego hr. Radecki, dozwolił wrócić do domu wychodźcom włoskim hr. Markowi Antoniemu Borsi i Ludwikowi Castrodardo.

— *Gaz. Wied.* zamieściła dwa art. p. n. „W sprawie reformy więzień w Austryi“. Czytamy w pierwszym z nich: I w Austryi również, gdzie prawo karne i postępowanie karne poddane zostały niedawno rewizyi odpowiedniéj wymaganiom czasowym, reforma domów kary i poprawy była przedmiotem głębokiéj rozwagi, któréj skutki już częściowo wchodzą w wykonanie. Dla ocenienia tego *Gazeta Wiedeńska* podaje zmiany jakie rzeczywiście już zaszły w każdym z osobna kraju koronnym, tudzież te jakie w tym celu przygotowano. I tak w Austryi niższéj zakupiono klasztor w Stein dla więźniów płci męskiéj skazanych na krótsze kary (do lat 10) i urządzono całkiem nowy dom karny na 800 do 1000 głów. Tym sposobem prowincyonalny wiedeński dom karny będzie zbytecznym. W razie potrzeby można w Stein pmieścić także 200 ludzi skazanych do robót przymusowych. Zakład ten oddany został w początkach tego roku pod nadzór sióstr miłosierdzia. Na pomieszczenie kobiet urządzono na 160 osób dom kary w zamku niegdyś arcybiskupim w Neudorf, którzy powierzono wizytkom z zakonu w Angers we Francyi. Mają również dobudować tam pawilon na 200 kobiet na ciężkie więzienie skazanych. W Austryi wyższéj dawne opactwo Benedyktynów w Garsten, przerobiono na więzienie dla 800 mężczyzn, i dom ten oddany będzie siostrom miłosierdzia z klasztoru wiedeńskiego. Dom karny w Linz przeznaczony na inne cele, będzie mógł być w skutku tego opróżniony. Dla 350 lub 400 kobiet skazanych na lekkie i ciężkie więzienie przeznaczono dom kanoników w Suden, który powierzony będzie zakonnicom z klasztoru wizytek. W Styryi wynajęto zamek Lankowice dla 250 kobiet skazanych na lekkie i ciężkie więzienie, i oddano w październiku r. z. siostrom miłosierdzia z Gradcu. W Tyrolu dom roboczy w Schwatz, przeznaczony jest wyłącznie na więzienie dla niewiast i oddany Siostrom Miłosierdzia. Pomieszczą w nim 150 osób. W Lombardyi dom kary w twierdzy mantuańskiéj przerobiony będzie na dom kary i poprawy dla 500 mężczyzn. W król. Weneckiem dawny klasztor na wyspie Giudecca przerobiony będzie dla 350—400 kobiet na więzienie lekkie i ciężkie skazanych i oddany będzie Siostrom Miłosierdza z Medyolanu. W Horwacyi i Słowenii urządzono w Zagrzebiu pod dozorem Sióstr Miłosierdzia z Innspruku zakład karny dla 80 kobiet. Na więźniów męskich wynajęto dawny klasztór teatiński w Lepagława. Mieścić on w sobie może 460 głów, jest już przerobiony i oddany Siostrom Miłosierdzia z klasztoru gradeckiego. W Czechach dom pracy przymusowéj w Pradze przerobiony na dom kary i poprawy dla 300 kobiet i oddany Siostrom Miłosierdzia z klasztoru pragskiego ś. Karola Bor. Klasztór Kartuzów w Iczynie jest przerobiony dla więźniów płci męskiéj z król. lombardzko-weneckiego osadzonych za bardzo ciężkie zbrodnie lub skazanych na więcéj niż 10 lat. Ma on być jeszcze w tym roku gotów i pomieścić może 750 ludzi.— W Morawie zamek hr. Kińskiego w Międzyrzycu wołoskim przerobiony jest dla 450 kobiet skazanych do domu kary i poprawy. Zakład ten powierzony jest Siostrom Miłosierdzia z Gradcu. Następnie w tymże kraju koronnym zamek Morawa zakupiony został na więzienie dla ciężkich zbrodniarzy lub skazanych przeszło na lat 10 a pochodzących z obu Austryj, Salzburgu, Czech, Morawy, Szląska, Galicyi i Bukowiny. Kierunek jego i zarząd oddano Siostrom Miłosierdzia z Pragi, a po jego wykończeniu dom karny w Piorunowie czyli Spielbergu zupełnie będzie wypróżniony.—W Galicyi dom pracy przymusowéj we Lwowie zamieniony będzie na zakład więzienny dla 450 kobiet i oddany Siostrom Miłosierdzia z Galicyi. Także budynek kryminalny w Wiśniczu przerobiony będzie dla 600 więźniów męskich. Jest on już w części zajęty. — W Węgrzech twierdze rozbrojone Leopoldstadt i Munkacz obrócone są na więzienia i już po części zajęte. Tamta na 1000, ta na 800 męskich zbrodniarzy przedstawia miejsca. Prócz tego przyspasabiają: klasztór niegdyś Trynitarzy w Iławie zakupiony w tym celu gdzie 1000 więźniów męskich się pomieści, dawny klasztor pauliński zwany *Maria nostra* na 400 kobiet nakoniec Theresianum i Ludoviceum w Waizen na 1000 więźniów męskich. — W województwie Serbskiem zaproponowano, aby skarbowe śpichlerze tudzież zabudowania gospodarcze i dworskie w Żywaczu zmienić na więzienie dla tego kraju na 800 mężczyzn. Przedmiot ten jest już w robocie.

Włochy.

Lucyan Bonaparte synowiec cesarza przybył z Paryża do Rzymu, gdzie ma zabawić tak długo dopóki nieotrzyma kapelusza kardynalskiego.

Messag. di Modena mówi, iż załoga francuska w Rzymie zmniejszona przez wysyłki żołnierzy do Krymu, postawiona będzie na powrót na zupełnej stopie wojennéj jak była dawniéj.

W listach z Parmy umieszczanych w *Gaz. di Milano* donoszą, że od chwili ogłoszenia stanu oblężenia, panuje w mieście spokojność. Prezydentem sądu wojennego jest wielki mistrz dworu księżnéj rejentki margr. Diafebo Soragno, procesa rozpoczęte już prowadzone są wyłącznie przez władze parmeńskie; a jen. austryacki Crenneville o tyle tylko bierze w nich udział, o ile mu to przystoi jako komendantowi wojskowemu miasta ogłoszonego w stanie oblężenia. Księżna rejentka zastrzegła sobie prawo potwierdzania wyroków sądu wojennego. Tenże dziennik zaprzecza pogłoskom o powiększeniu wojsk austryackich w księstwie parmeńskiem, rozciągnięciu kordonu na granicy piemonckiéj i obsadzeniu kilku miejsc obronnych w Księstwie.

Rosya.

W dniu 6 b. m. podaliśmy ważniejsze ustępy z okólnika ministra spraw wewnętrznych, wydanego w dniu 22 kwietnia do naczelników gubernij i gubernialnych marszałków szlachty. Okólnik ten brzmi w całéj swojéj osnowie:

„Oznajmiwszy Rosyi o ukończeniu wojny, Najjaśniejszy Cesarz, w manifeście najwyższym z dnia 19 zeszłego marca, wspomiał łaskawie o niezachwianéj gorliwości i nacechowanych walecznością zasługach, w owych ciężkich czasach przez wszystkie stany narodu ruskiego położonych. Wezwawszy przytém pomocy Opatrzności Boskiéj, N. Pan wyraził swe serdeczne nadzieje i życzenia, by w powierzonéj mu od Boga Rosyi, umacniały się i doskonaliły organizacya wewnętrzna, zasady wiary zbawiennéj, moralności, sprawiedliwości i oświaty.

„Wyrazy te monarchy znajdą bezwątpienia odgłos w sercu każdego Rosyanina; każdy z nas pojmie, ile głębokiego uczucia miłości i największego zaufania zawierają te nadzieje i życzenia, znajdujące usprawiedliwienie w wydarzeniach na zawsze pamiętnych w ojczyznie naszéj, którą pod opieką domu cesarskiego, ochrania błogosławieństwo Boże.

„Wśród zawichrzeń, które podburzały umysły narodów sąsiednich, obalających i wiarę i rządy, Rosya, przywiązana do wiary i tronu, stała i stoi silna i zgodna; idąc tak podczas walki jak i pokoju za skinieniem władzy panującéj, gotowa ona zawsze wypełnić wolę swego monarchy, nieszczędząc życia, mienia, ani trudów swych synów. Mając za zasadę przykłady waleczności przodków naszych, obowiązkiem jest naszym jąć się silnie i niezachwianie urzeczywistnia szczytnych nadziei wyrażonych przez naszego ukochanego monarchę w chwili pełnéj znaczenia, gdy N. Cesarz, zaledwie zdoławszy zrzucić z siebie ciężar trosk, jakie wkładały na niego czasy pełnéj sławy, lecz zarazem uciążliwéj walki, zwraca całą swą uwagę na wewnętrzne urządzenie Rosyi i pomyślność swych poddanych.

„Zwracam się do was, pp. Naczelnicy gubernij i Marszałkowie szlachty, nie z szczegółowém wskazaniem, ani z obszerném rozwinięciem takiéj lub innéj strony téj wysokiéj myśli, — uważam bowiem to za zbyteczne w chwili obecnéj, gdy macie przed sobą wyrazy N. Pana. Przemawiam raczéj do serc waszych Rosyanie, do waszego gorącego życzenia dobra powszechnego i do szczytnego uczucia honoru, i wzywam was do zgodnego współdziałania celem zadość uczynienia świętéj sprawie, jaką wam wskazano.

„Do was, pp. Naczelnicy gubernij, należy po dojrzałém zbadaniu bytu i potrzeb wszystkich stanów powierzonéj wam ludności, utorować drogę i wskazać środki utrwalenia ich pomyślności materyalnéj. W Rosyi, tak hojnie obdarzonéj wszystkiemi darami natury, nie może, nie powinien dawać się czuć brak środków przysposobiania takowych dla dobra powszechnego. Tylko zupełne rozwinięcie sił produkcyjnych i rozsądny kierunek nadawany działalności przemysłowéj, mogą zabezpieczyć wewnętrzną pomyślność Rosyi i ugruntować jéj niezależność pod względem materyalnym; dla tego też powinna zawsze w was tkwić myśl, iż jedną z najważniejszych waszych powinności jest wynajdywanie nowych, a do miejscowych środków i potrzeb zastósowanych gałęzi działalności, użytek na celu mającéj.

„Dobroczynne postępy na polu bogactwa narodowego mogą być urzeczywistnione li tylko pod warunkiem zupełnego i powszechnego poszanowania władzy rządzącéj, ścisłego przestrzegania wszystkich zasadniczych postanowień państwa pod względem obowiązków i praw wszystkich stanów, oraz utrzymania zupełnego we wszystkiém porządku, nienaruszoności powszechnego bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania.

„Do osiągnięcia takowego celu, wzywam pp. Naczelników gubernij, by pilnie i niezachwanie śledzili za porządkiem i bezinteresownością działań zależących od nich władz i osób. Z innéj zaś strony, kierując się stale myślą i wskazaniem N. Cesarza, opiekującego się niezmordowanie pomyślnością poddanych wszech stanów, polecam pieczy waszéj spokojność zasłużonych wojowników i przestrzeganie porządku państwa we wszzstkich gałęziach i pomiędzy wszystkiemi stanami zarządowi waszemu powierzonymi, przyczém winniście zwrócić jak najgorliwszą i niezmordowaną uwagę na zachowanie zupełnego posłuszeństwa włościan dla ich panów. Proszę również pp. gubernialnych i powiatowych marszałków, by zwrócili się do szlachty, która zawsze okazywała się gotową do wykonywania planów swego monarchy, i wezwali właścicieli dóbr do użycia i w czasie obecnym zależących od nich środków, mających na celu zapewnienie bytu i opiekowanie się dymisyonowanymi i nieograniczenie urlopowanymi niższymi stopniami, udającymi się do wsi, z których weszli do wojska. Wojownicy ci, spędziwszy uczciwie i zaszczytnie część swego żywota w marszach i bitwach, pojmą niezawodnie, iż dobrém sprawowaniem się i użyteczną na łonie pokoju pracą dobro rodzinnego kraju na celu mającą, dodadzą nowe usługi do tych, które już krajowi wyświadczyli i nabędą większe jeszcze prawo do łaski Najjaśniejszego Cesarza. Przekonawszy się własném doświadczeniem nabytém w służbie wojskowéj, iż tylko bezwarunkowe posłuszeństwo utrzymuje porządek, tak niezbędny dla spokojności powszechnéj, zasłużeni ci żołnierze dadzą swém nieposzlakowanem sprawowaniem się, dobry przykład wojownikom, którzy służyli w milicyi krajowéj, a teraz wracają do pierwotnego swego stanu i do dawnych zatrudnień, oraz włościanom, swym ziomkom z tejże wsi, którym należy przekładać stale, iż zatrudnienia ich spokojne i pełnienie obowiązków do gminy przywiązanych, przynoszą również pożytek państwu, lecz że najmniejsze uchylenie się od porządku prawem przepisanego i od posłuszeństwa władzy właścicieli dóbr, narazi ich na gniew Najjaśniejszego Pana, i będzie jak najsrożéj karconém.

„Nareszcie, w czasach pokoju, każdy z nas powinien złożyć u stóp Tronu wszystkie siły działalności moralnéj, z tąż niepohamowaną gorliwością, z jaką w chwilach prób, które przeminęły, każdy gotów był przynieść Monarsze w ofierze życie swoje i mienie.

Minister spraw wewnętrznych,

(podpisano) *S. Łanskoj*“.

10go (22go) kwietnia 1856 r.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

W piątek spalił się w Krzeszowicach dom p. Borzęckiego. Dnia 25 kwietnia zgorzało w nocy w Starych Bohorodczanach dwa domy, a nazajutrz 26go wieczór w miasteczku Bohorodczanach 24 domów. W nocy 1 maja spaliło się w Stryju 18 domów w rynku miejskim wraz z zabudowaniami swemi.

— *Gaz. uff. di Milano* pisze, iż od niejakiego czasu w klasztorze Barnalitów w Monza znajduje się w nowicyacie Rosyanin hr. Szuwałow. Zrzekł się on majątku swego na rzecz syna i córki zamężnej Kisielew, a zachował dla siebie tylbo 42,000 fr. rocznéj renty.

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Wiedeń. *Kursa telegraficzne z dn. 13go maja.*— Metaliki 5-procent. $84\frac{11}{16}$.— Metaliki $4\frac{1}{2}$-proc. —.— Metaliki 4-proc. $86\frac{13}{16}$. Metaliki 5-proc. z r. 1858 $74\frac{7}{8}$. Metaliki 5-proc. z r. 1842 —. — $2\frac{1}{2}$-proc. $84\frac{7}{12}$. — 1-proc. $19\frac{1}{2}$ z ciągn. — z 1830 r. 250, 302. — Pożyczka narod. 5-proc. $85\frac{5}{16}$. — dto $4\frac{1}{2}$-proc. $75\frac{1}{2}$. dto z r. 1850 4-proc. $67\frac{1}{2}$. — Augsburg $102\frac{1}{2}$.—Londyn złr. 10 kr. 3. — Paryż $119\frac{1}{4}$. — Akcye Bankowe 1124 — Akcye kolei żel. północ. 2875. — Ferdyn. Pożyczka z r. 1851 lit. A. —. — B. —. — Ost-Donau Dampfschif. —.

Kurs krakowski z d. 13 maja. — Bankn. austr. ż. $109\frac{1}{2}$,— pł. 109. — Pruski kurant ż. $106\frac{1}{2}$ pł. 106. — Ruble sr. nowe ż. 102,— pł. 101. — Cwancygiery nowe ż. 112,— pł. 111. — Cwancyg. stare ż. 112, pł. 111. — Imperyały żądają $35\frac{2}{3}$, płacą $35\frac{1}{3}$. Dukaty austr. holend. ż. 21,— pł. $20\frac{1}{2}$. — 20-frank żąd. 35, płacą $34\frac{1}{2}$. — List zast. polskie z kuponami żąd. 100,— pł. $99\frac{1}{2}$. — Listy zast. galic. z kuponami ż. $84\frac{1}{2}$, pł. 84. — Listy Indemn. z kupon. żąd. $76\frac{1}{2}$, płacą 76.

Kurs wiedeński z 9 maja. Metaliki $84\frac{11}{16}$. Nowa pożyczka 66. — Akcye Banku wiedeń. 1122. — Akcye kolei żelaznéj północ. 283. — Agio od złota 6,— od srebra 4. — Oblig. uwoln. grunt. $76\frac{3}{4}$. — Pożyczka ostatnia narodowa $85\frac{1}{2}$.

Przegląd polityczny.

Depesze telegraficzne.

Londyn 10 maja. *Mor. Post* pisze, iż bar. Brunnów tegoż dnia powróci do Frankfurtu. W niemieckiéj legii cudzoziemskiéj przywrócono porządek. Jen. Grena koniuszy królowéj Wiktoryi uda się do Petersburga z własnoręcznem pismem téjże do Cesarza Aleksandra.

Paryż 11go maja. Korespondent wiedeński do *Constitutionnela* podaje wiadomość, iż Austrya wraz z Francyą umówiły się, aby przesłać Papieżowi nalegający memoryał, co nowym jest dowodem szczerego i przyjaznego porozumienia obu mocarstw. (*Kor. Austryacka* podając tę depeszę zostawia jéj prawdziwość korespondentowi).

Kopenhaga 11 maja. *Faedrelandet* donosi, że Rosya i Szwecya podpisały w piątek protokół na mocy krórego oświadczają się z gotowością przyjęcia propozycyi duńskiéj co do sposobu wykupna cła na Sundzie.

Turyn 10 maja. Hr. Stackelberg przybył tutaj. W senacie interpellowano dzisiaj z powodu traktatu pokoju. W Izbie deputowanych uchwalono podziękować armii wracającéj z Krymu. W tejże izbie minister prezydent uczynił niedawno oświadczenie, iż niema powodu obawiania się jakiego zajścia z któremkolwiek z państw, a co do konkordatu z Rzymem, niemasz na teraz żadnego widoku. Ogłoszono tu notę hr. Cavoura do hr. Clarendona i hr. Walewskiego.

Depesza londyńska o przywróceniu porządku w legii cudzoziemskiéj odnosi się do podania *Morning Post* z piątku, iż w Plymouth zaszły w niemieckiéj legii cudzoziemskiéj krwawe zajścia przeciw pułkownikowi swemu, w skutku czego wysłano tam oddział artyleryi na poskromienie buntu. Królowa, mówi daléj ten dziennik, będzie na balu u posła tureckiego 27go maja.

Dziennik turyński *Espero* oddany został pod sąd za artykuł obrażający Austryę. W izbie deputowanych żądał 8go b. m. Buffa oświadczenia co do słów hr. Walewskiego o dziennikach belgijskich, co pośrednio również do Piemontu odnosić się może. Minister prezydent dał odpowiedź zaspakajającą. Następnie della Margaritta ganił traktat pokoju i upadek Sardynii. Brofferio mówi o bezskuteczności rozpraw o Włoszech na konferencyach, daléj użala się, że udział Piemontu w wojnie, ani piędzi ziemi nie przyczynił krajowi i t. d.

Przyjechali od 11 do 13 maja.

HOTEL POLLERA. Eltz Eleonora żona radzcy dworu, Kluck Ludwik adwokat, Gabryel Filipp dyrektor szkół z Cieszyna. Jandacz Emilia z córką, hr. Golejewski Adam wł. dóbr, hr. Ledóchowski Julian wł. dóbr, Sichrowski Natanazy urzędnik, Siess Jan kupiec z Wiednia. Koptiwa Jan Dr. med. z Cieszyna. Wroński urzędnik, Reissig Edward urzędnik z Morawy. Sichrowski Samuel urzędnik z Oświęcima. Wachsmann Marcin urzędnik z Czernic. Heirsch Bernard kupiec z Rybnik. Maxymowicz Andrzéj Dr. med. z Czerniowic. Schirmer Teodor Dr. prawa z Wrocławia. Kreibig Ladwik major z Sędziszowa. Kuśnicki Ab. kupiec z Mysłowic. Karol Behrendt de Cuvry kupiec z Jarosławia. Werner Jan inżynier z Sącza. Siess Jann kupiec z Lundenburga. Knappe Henryk urzędnik, Müller Juliusz wł. dóbr, Schiwig Ryszard sędzia z Prus. Niese August kupiec z Opawy.

HOTEL DREZDEŃSKI. Mieczysław Bobrownicki wł. dóbr z Jaworznia. Franciszek Glisłar urzędnik z Bochni. Babetta Hofman żona fabrykanta ze Żywca. Salomon Munck mydlarz z żoną, Józef Scheffer tkacz, Henryk Amtmann z Bilska. Mikołaj kawaler Wanilko wł. dóbr ze Lwowa. Joachim Elsner fabrykant z Prus. Franciszka Elsner z Jarosławia. Edward Grünberg c. k. porucznik z Robczyc. Julian hr. Mouchy wł. dóbr z Berlina. Karol Polityński obywatel z Tarnowa.

HOTEL ROSYJSKI. Julian Pieniążek wł. dóbr, Floryan Pieniążek wł. dóbr z Rzeszowa. Leon Nowósielecki wł. dóbr z Maniek. Ludwik Komornicki adwokat kraj. ze Lwowa. Bruno Bielarowski rządzca dóbr z Przemyśla. Edward Hauser zarządzca dóbr z Wiednia. Józef Magierowski obywatel z Jarosławia.

KOLEJ ŻELAZNA
codziennie

Pociągi osobowe odchodzą z Krakowa:

Do Dębicy { o godzinie 12téj min. 35 po połud. / o godzinie 10téj min. 35 w nocy.

Do Oświęcima { o godzinie 4téj min. 35 z rana. / o godzinie 2éj min. 40 po połud.

Przychodzą do Krakowa:

Z Dębicy { o godzinie 3éj min. 20 z rana. / o godzinie 1éj min. 40 po południu.

Z Oświęcima { o godzinie 11téj min. 25 przed połud. / o godzinie 9téj min. 15 wieczorem.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Gdańsk 8 maja. Pomimo znacznych dowozów ceny pszenicy na targu londyńskim podniosły się o 1 do 2 szyl. tak na krajowém jak i zagranicznem ziarnie; obrot jednak był do rocznéj konsumcyi ograniczony; bo spekulanci w żadne tranzakcye nie chcieli wchodzić. O zbiorach przyszłych nic jeszcze wyrzec nie można; z obwodów głównie rolniczych zachodzą skargi że po ostatnich zimnach pszenica zrzedniała i pożółkła.

W ciągu tygodnia dostarczono do Londynu:

	pszen.	jęczm.	owsa	bobu grochu	siem. ln.	mąki rzep.	cent.
z kraju	7,971	3,839	17,953	786	—		37,937
z zagr.	24,329	5,679	28,583	1,600	17,914		27,941

Targi szkockie, irlandzkie i prowincyonalne trzymały się znacznie niektóre z małem podwyższeniem.

We Francyi, Belgii, Holandyi ogólnie ceny przybrały ale handel był bez ożywienia i ruchu.

Na naszéj giełdzie żadna sprzedaż nie miała miejsca i dla tego ostatnich nie możemy zmieniać. Dowozy są prawie żadne a rezerwy spichrzowe tak żyta jak i pszenicy z każdym dniem zmniejszają się, mimo to handel w odrętwieniu i spekulacya nie występuje.

Czas mamy dżdżysty a na porę roku nadzwyczaj zimny od kilku dni temperatura 2 do 4 stopni ciepła nieprzechodzi.

Toruń przebyło pszenicy łasztów 23, siemienia 853, łoju cent 6924, terpentyny cent. 248, oleju konopnego 1744.

Kursa zamian: Hamburg 45 1/4. Amsterdam 102. — Paryż — Londyn 6,22 1/3. — Warszawa —.

Aleksander Makowski & Comp.

Inseraty.

In dem Landesregierungsgebäude

(Spiskisches Palais) am Ringplatze im 1ten Stocke sind **vom 15 d. M.** an, nachfolgende Gegenstände aus freier Hand zu kaufen:

Zimmereinrichtung: Divan, Tische, Sesseln von Nussholz, Bettfournituren.

Küchengeräthe.

Service von Wedgewood auf 24 Personen oder auch parthienweise.

Service von Porzellan auf 6. Personen.

Glas-Service, Obstkörbe, Confect-Schaalen in Glas und Porzellan, Tischlampen, Stiegenlampen, Blumentöpfe im Porzellan und Holzgeflecht.

W gmachu Rządu krajowego

w pałacu Spiskim w Rynku głównym na 1ém piętrze rozpocznie się **z dniem 15 b. m.** sprzedaż z wolnéj ręki następujących przedmiotów:

Porządki pokojowe: Sofy, stoły, krzesła orzechowe, garnitur łóżek.

Sprzęty kuchenne.

Serwis wedgewoodowy na 24 osób lub też częściowo.

Serwis porcelanowy na 6 osób.

Serwis szklany, koszyki na owoce, talerzyki szklane i porcelanowe, lampy stołowe, lampy na schody, doniczki na kwiaty porcelanowe i plecione z drzewa. (1030-1-3)

Cezar Grałewski Doktor Medycyny w 36tym roku życia po długiéj chorobie opatrzony śś. Sakramentami w dniu 8 maja r. b. Bogu duszę oddał. Pozostała wdowa wraz z całą familią zapraszają Przyjaciół i pobożną Publiczność na wyprowadzenie zwłok wprost na Cmentarz w dniu 10go maja r. b. o godzinie 5téj z południa z domu pod Lic. 217 gm. IX. i na żałobne nabożeństwo w dniu 19 maja r. b. w kościele XX. Franciszkanów o godzinie 10téj z rana odprawić się mające. (1013-2-3)

Sprzedaż Nasion

w Biórze c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego krakow.

przy ulicy Szewskiéj N. 335 6.

		gar.	złr.	kr.
1)	**Buraki cukrowe** białe	„	—	30
2)	**Buraki Oberdorfskie** pastewne, (żółte, wielkie w połowie po nad ziemią rosnące)	„	—	50
3)	**Buraki Brunszwickie** pastewne (czerwone wielkie, długie, po nad ziemią rosnące)	„	—	50
4)	**Buraki mięszane** (żółte, czerwone i białe)	„	—	50
5)	**Koniczyna żółta** (medicago lupulina)	„	—	50
6)	**Mięszanka,** w przewadze z rajgrasu włoskiego, trawy miodowéj, kostrzewy owczéj i tymoteusza	„	—	45
7)	**Trawa miodowa** (holcus lanatus)	„	—	24
8)	**Kąkolnica miękka** (bromus mollis)	„	—	30
9)	**Kąkolnica przednia** madrycka	„	—	53
10)	**Manna** (Manna-gras, glyceria fluitans) na grunta mokre	„	1	—
11)	**Mieszanka** (na grunta liche), z tymoteusza, koniczyny żółtéj, wyczki i mietlicy	„	—	38
12)	**Mieszanka** (na grunta mierne) z tymoteusza, koniczyny żółtéj, wyczki drobnéj, dactilis glomerata i t. d.	„	—	—
13)	**Rajgras angielski**	„	—	45
14)	**Esparcetta**	„	—	24
15)	**Rajgras francuski,** aklimatyzowany	„	—	28
16)	**Kukurudza amerykańska,** koński ząb zwana	„	1	—
17)	**Trawa Tymoteusza,** korzec złr. 30 (w tym stosunku i na garnce).			
18)	**Koniczyna biała i czerwona** (według cen bieżących).			
19)	**Łubin żółty**	„	—	30
20)	**Koniczyna szwedzka** (trifolium hybridum, Bastardklee) na grunta wilgotne i wydające obfity plon	„	2	44
21)	**Bulwy**	ćwierć	1	—

W razie przesyłki za opakowanie przy każdym garncu dodaje się po 3 kr. m. k.

Listy przyjmują się tylko *frankowane.* (845--6)

(992) **Doniesienie literackie.** (2-6)

Poszyt pierwszy

BIOGRAFII NAPOLEONA III.

Cesarza Francuzów

wyszedł z druku i jest do nabycia u podpisanego wydawcy, tudzież w księgarni **Friedleina** w Krakowie i przez wszystkie księgarnie krajowe i zagraniczne.

Antoni Tessarczyk

pod L. 392 na 2iem piętrze przy placu Szczepańskim.

WODY MINERALNE świeże

dostać można po najumiarkowańszych cenach każdego czasu w handlu korzennym u podpisanego — gdzie **każdego tygodnia** świeży transport przybywa.

W. Goldwasser Stradom Nr. 19 w domu p. Micińskiego.

(1006-2-3)

BRACIA PRASCHIEL

w RZESZOWIE

od lat 16tu utrzymujący swój **SKŁAD** których ciągłém było staraniem przez rzetelne postępowanie zasługiwać sobie na względy i zaufanie Szanownéj Publiczności i którzy nadal o też najusilniéj się kwapią, mają za zaszczyt donieść, iż powróciwszy z Wiednia zaopatrzyli swój Skład we wszystko w swym rodzaju, co tylko najgustowniejszego i najpraktyczniejszego nabyć mogli tak z krajowych jako i zagranicznych fabryk, mianowicie co do materyj, sukien jedwabnych, bareżowych, co do muślinów, szali różnych, chustek letnich przerozmaitych — daléj płócien, batystów, stołowéj bielizny, parasolek itp. nadto dobór gotowych ubiorów damskich, kapeluszy jedwabnych i słomkowych najmodniejszych, a wreszcie różnych męskich potrzeb, i z temi się jak najuprzejmiéj Szanownéj Publiczności polecają z tém nadmienieniem, iż ceny są umiarkowane. (979-2-3)

JAN DAŃKOWSKI

(970) **Siodlarz w Wiedniu** (2-3)

wyrabiający powozy wszelkiego rodzaju według najnowszych wymagań i ulepszeń

poleca się PP. Obywatelom z Galicyi, Królestwa Polskiego i W. Księstwa Poznańskiego.

Powołuje się na łaskawe świadectwo tych Panów, którym już dostarczył swych wyrobów, i na tę okoliczność, że otrzymuje także zamówienia od Dworu Cesarskiego.

Adres: *Wien, Mariahilfer Hauptstrasse Nro 333.*

OSPA.

Podpisany sprowadzając od kilku lat prawdziwą angielską Krowiankę (vaccina), jako najlepszą pod względem wpływu na dalsze zdrowie dzieci, ma honor zawiadomić szanowną Publiczność, iż otrzymawszy najświeższy tegoroczny zbiór prawdziwéj angielskiéj krowianki, takową szczepi lub sprzedaje. *W. Anderle*

(972--3) Mag. Chir. przy ulicy Floryańskiéj N. 511.

KSIĘGARNIA KATOLICKA

otrzymała znaczny transport

ram złoconych

i gotowe do ryciny Kopernika mieć będzie. (985-2-3)

PIERNIKÓW

tak zwanych **Toruńskich** w kilkunastu gatunkach nadszedł świéży transport do handlu

Kazimierza Rutkowskiego

(520-8-10) w Krakowie.

LEON LIWERY

Skład futer i czapek

w Krakowie w Rynku N. 22

poleca wielki zapas świeżo sprowadzonych

CZAPEK LETNICH

najnowszéj mody paryzkiéj. Kupujący w znaczniejszéj ilości otrzymują towar ten **taniéj** z powodu wyższéj wartości banknotów.

Przytém przypominam, iż przyjmuję **do przechowania** przez lato **futra i rzeczy wełniane.**

(930-4-6)

Ktoby miał **200 do 300 sztuk SKOPÓW lub OWIEC** zdrowych i zdatnych do wypasu, do sprzedania przed strzyżą lub po strzyży, po cenach stósownych do tego celu, raczy dać obszerną wiadomość listem frankowanym do hotelu Pollera w Krakowie. (920-2-3)

(940) **ZINK- und Eisenbleche** (2)

empfiehlt die Eisen-Niederlage des

A. SIEWCZYŃSKI in Rybnik

preussisch Oberschlesien, zu den jedesmaligen Hüttenpreisen.

DOM pod N. 55 na Kleparzu jest z wolnéj ręki do nabycia, życzący kupić niech się zgłosi do p. Stacherskiego c. k. budowniczego przy ulicy Sławkowskiéj pod N. 104 dla powzięcia bliższych wiadomości. (953-2-3)

ZAKŁAD LITOGRAFICZNY i Kamienio-Drukarnia

***Wacł. Włodz. Popelika* w Krakowie**

przy Ulicy Floryańskiéj Ner 439-B w domu WP. *Sataleckiego*

przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty litograficzne, mianowicie na wszelkie gatunki **biletów adresowych i wizytowych,** jako też na wszystkie do tegoż zawodu należące wyroby zwyczajne i sztuczne. (975-2-3)

Z powodu wyjazdu za granicę, są z wolnéj ręki do sprzedania **parę koni gniadych** karecianych zupełnie zdrowych, **i klacz wierzchowa** gniada kompletnie ujeżdżona, niemniéj **kilka powozów** w dobrym stanie. Bliższa wiadomość przy ulicy Grodzkiéj N. 182 w domu własnym.

Do wynajęcia na Podgórzu pod **Czarnym Orłem**

Traktyernia z bilardem

bliższa wiadomość u właścicielki tejże oberży tamże zamieszkałéj. (834--7)

W dniu 20 maja r. b.

otwarte zostaną w wsi

SWOSZOWICACH

pod KRAKOWEM

KĄPIELE WÓD

mineralno-siarczanych,

znanych z swych zbawiennych skutków. (1018-1-4)

W dniu 10 maja w przechodzie z hotelu Drezdeńskiego do teatru, zgubioną została **bransoleta z turkusami.** Ktoby takową znalazł niechaj się zgłosi do hotelu Drezdeńskiego N. 5 a otrzyma stósowną do wartości nagrodę. (1031-1-3)

W Podgórzu

pod firmą Ign. Drozdzikowski i Kotsis w handlu korzeni i win znajduje się od 9 maja t. r. skład mój wszelkich

wyrobów z porcelany,

fajansów itd., jakoteż wyroby ze szkła, sprzedawane po cenach fabrycznych; wszelkie obstalunki tychże wyrobów, oraz na szklanki, kufle piwne itp. na miarę c. k. austryacką teraz w Galicyi i W. Księstwie Krakowskiem zaprowadzaną, przyjmowane i w jak najprędszym czasie sprowadzane i odstawiane będą.

Polecając się Szanownéj Publiczności

W. Vogel

fabrykant porcelany z Weiskirchen.

Verkauf

von schönen und billigen

PORCELLAIN

laut fabrik Preisse

bei H. Drozdzikowski et Kotsis in Podgorze Spezerey Handlung befindet sich meine Niederlage, und werden alle Bestellungen angenommen. *W. Vogel*

(1033-1-3) Porzellain Fabrikant in Weiskirchen.

DOM pod N. 246 na rogu plantacyj w Krakowie jest do sprzedania lub wynajęcia. Bliższa wiadomość w tymże domu między 2gą a 3ą z południa. (1017-1-3)

Młyn o 3ch kamieniach

do sprzedania z wolnéj ręki. Bliższa wiadomość u właściciela w Dobczycach obwód Bocheński pod N. 76 w samem mieście poczta Gdów. (991-1-3)

(1036 **Nowe** (1-10)

wiedeńskie Fortepiana

są do sprzedania na **Składzie Fortepianów** przy ulicy Grodzkiéj N. 97 w Krakowie.

Świece stearyny i MYDŁO

na wystawach za najpierwsze fabrykata w całéj Europie uznane, co do białości, równego dłuższego palenia, od wszystkich podobnych wyrobów odznaczające się,

w handlu **Karola Herrmanna** w Krakowie

któren główny skład na Kraków utrzymuje, po następujących cenach od 1go kwietnia r. b. sprzedawane będą:

Świece stearyny stołowe	1 funt wagi wied.	48	kr.	
dto dto dto	1 funt wagi celnéj 28 1/2 łuta wagi wied.	46	„	
dto dto dto	1 f. wagi ang. 24 ft. w.	38	„	
dto dto kościelne	1 funt wagi wiedeńs.	50	„	
dto dto belwederskie	1 fnt wagi w. 28 1/2 „			
dto stearyny latarkowe	1 funt w[illegible] 1/2 „ w.	42	„	
Mydła 100 funtów wiedeńskich	[illegible]agi w. 29 sztuk	50	„	
dto 1 funt polski	złr.	26	—	„
		—	12	kr.

Osoby kupujące 50 funtów świec naraz, otrzymają znaczny rabat. C. k. wyłącznie uprzywil.

Fabryka świec MILLYEGO

(802--3) Tow. Akc. w Wiedniu.

C. k. Teatr polski.

We czwartek 15 maja. Pożegnalne widowisko zakończone **obrazem** — na podziękowanie i pożegnanie Publiczności **Jarmark w Krakowie,** fraszka w 1nym akcie oryginalnie przez Wł. Anczyca napisana; — **Flisacy** komedya w 1nym akcie z nowemi śpiewkami przez Wł. Anczyca; — **Aryę** z towarzyszeniem fortepianu kompozycyi p. F. Titza, oraz **Mazurek** „Pójdę za mąż“ z całą orkiestrą odśpiewa p. Leopold Miłaszewski.

Do numeru dzisiejszego dołącza się Dodatek.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Dnia	Godzina	Wys. bar. w lin. par. przy 0° Reaum.	Stan ciep. podług Reaumura	Wilgotn. powietrza względna	Kierunek i natężenie wiatru	Stan nieba	Zjawiska napowietrzne	Zmiana ciepła w ciągu dnia od	do
10	2	328''' 94	+15°2	51	wschodni średni	chmurno		+9°0	+15°5
	10	327 97	+13 1	63	pn. wschodni „	„	deszcz		
11	6	326 95	+11 2	65	wschodni „	„	deszcz		
	2	327 51	+11 2	86	pn. wschodni słaby	„		+14 0	+9° 9
	10	327 94	+ 9 9	79	„ „	„			
12	6	327 93	+ 8 4	84	„ średni	pogoda z chmurami	mgła		

Antoni Kłobukowski Redaktor odpowiedzialny. w Drukarni Czasu. *Czapliński Antoni* rządzca drukarni.

Dodatek do N. 109 Dziennika „CZAS“ z d. 14 Maja 1856.

URZĘDOWE.

Kundmachung

(11,842.) In Folge der Bestimmungen des Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 26ten October 1853 Z. 27,493 wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass alle jene Bewerber, welche im Solarjahre 1856 zur Ablegung der Staatsprüfung für Forstwirthe und für das technische Hülfspersonale zugelassen werden wollen, ihre nach Vorschrift des hohen Verordnung des bestandenen k. k. Ministeriums für Landescultur und Bergwesen vom 16. Jänner 1850 (R. G. B. vom Jahre 1850 Stück XXVI. N. 63 p. 640) belegten Gesuche binnen der unüberschreitbaren Frist bis Ende Juni l. J. bei dieser k. k. Landesregierung einzubringen haben. Zeit und Ort der Abhaltung dieser Prüfung wird den Kandidaten seinerzeit bekannt gegeben werden.

Von der k. k. Landesregierung.

Krakau am 2. Mai 1856.

Graf *Mercandin* k. k. Landespräsident.

Obwieszczenie.

(Ner 11842.) W skutek postanowienia rozporządzeniem Wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26 października 1853 r. L. 27,493 objętego, podaje się do publicznéj wiadomości, iż wszyscy ci, którzy w roku słonecznym 1856 życzą sobie do złożenia egzaminów na gospodarzy leśnych i na osoby techniczne pomocnicze być przypuszczonemi, winni są według osnowy rozporządzenia c. k. Ministerstwa, kultury krajowéj i górnictwa z dnia 16 stycznia 1850 r. (D. P. P. z r. 1850, zeszyt 26, Ner 63, stronnica 640) podania swe w tym względzie dowodami opatrzone, złożyć do tutejszego c. k. Rządu krajowego i to nieodzownie do dnia ostatniego czerwca b. r.

Czas i miejsce odbywania się tego egzamenu będzie w swym czasie kandydatom do wiadomości podaném.

Z c. k. Rządu krajowego.

Kraków 2 maja 1856 r.

(1010-2-3) Hr. *Mercandin* c. k. Prezydent krajowy.

Kundmachung.

[Nr. 11986.] Zur provisorischen Besetzung der Stadtkassierstelle beim Andrychauer Magistrate, Wadowicer Kreises, womit ein Gehalt von 300 fl. CM., und die Verpflichtung zum Erlage einer dem Gehalte gleichkommenden Caution, dann zur Versehung der Magistratskanzellistenstelle gegen eine Remuneration von jährlichen 100 fl. CM., verbunden ist, wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Dienstesstelle haben bis zum 15ten Juni 1856 ihre gehörig belegten Gesuche bei dem Andrychauer Magistrate und zwar, wenn sie in einer öffentlicher Bedienstung stehen, mittelst ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber mittelst jenes k. k. Kreisamtes, in dessen Bezirke sie wohnen, einzureichen und sich über folgendes auszuweisen:

a) über Alter, Geburtsort, Stand und Religion;
b) über das Befähigungsdekret zum Stadtkassier, dann die etwa zurückgelegten Studien, wobei bemerkt wird, dass jene den Vorzug erhalten, welche die Comptabilitaets-Wissenschaft gehört und die Prüfung aus derselben gut bestanden haben;
c) über die Kenntniss der deutschen und polnischen Sprache;
d) über das untadelhafte moralische Betragen, die Fähigkeit, Verwendung und die bisherige Dienstleistung, und zwar so, dass darin keine Periode übergangen werde, endlich
e) haben dieselben anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit übrigen Beamten des Andrichauer Magistrates verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. Landesregierung.

Krakau den 29. April 1856.

(1009-2-3) *Mercandin.*

Kundmachung.

[Z. 11915.] Zur provisorischen Besetzung der bei dem Magistrate in Myślenice, Wadowicer Kreises erledigten Stadtkassiersstelle, womit der Gehalt von 300 fl. CM., und die Verpflichtung verbunden ist, eine dem Gehalte im Betrage gleichkommende Dienstkaution zu erlegen, wird hiermit der Conkurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Dienstesposten haben ihre gehörig belegten Gesusche bis 20 Juni 1856 bei dem Myślenicer Magistrate und zwar, wenn sie bereits in einen öffentlichen Bedienstung stehen, mittelst ihrer vorgesetzten Behörde; sonst aber mittelst jenes Kreisamtes, in dessen Bezirke sie wohnen, einzureichen und sich darin über folgendes auszuweisen.

a) über Alter, Geburtsort, Stand und Religion,
b) über das Befähigunsdekret zum Stadtkassier, dann die etwa zurückgelegten Studien und bestandenen öffentlichen Prüfungen,
c) über die Kenntniss der deutschen und polnischen Sprache,
d) über das untadelhafte moralische Betragen, die Fähigkeiten, Verwendung und die bisherige Dienstleistung und zwar so, dass darin keine Periode übergangen werde, endlich
e) haben dieselben anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit den übrigen Beamten des Myślenicer Magistrates verwandt oder verschwägert sind.

Krakau den 30 April 1856.

(1008-2-3) *Mercandin.*

Edict.

[Z. 3875.] Von Seite des krakauer k. k. Landesgerichtes wird bekannt gemacht, dass Herr Ladislaus Siemoński hiergerichts die Klage de praes. 16. April 1856 Z. 3875 auf Erkenntniss, dass das Hypotekarrecht des Theilbetrages von 25725 flr. WW. sammt Interessen aus dem grösserem Kaufschillingstheile der Güter Barwałd Górny sammt Zugehör mit 30000 fl. WW. erloschen sei, und aus dem Lastenstande der Güter Barwałd Górny sammt Zugehör Chlewna, Delachowice und Kamieniec dom. 136 pag. 332 n. 42 on. sammt Bezugsposten extabulirt werden soll, eingebracht habe, worüber die Tagfahrt zur mündlichen Verhandlung auf den 15ten Juli 1856 um 10 Uhr Vormittags bestimmt wurde.

Da aber die Mitbelangten: Georg Dunin, Franz Dembiński richtiger Dembicki, Franz Xawer Johann Nepomuk Karol 3 N. Szybalski, die Pupillen und Erben nach Mathias Lipnicki, Thekla Weissenhoff geb. Otfinowska, Josef Minasiewicz, Thomas Spychajewski, Johann Nepomuk Rust, Marianna geb. Rottermund 1. Ehe Lipnicka 2. Ehe Kosińska Katharina 1. Ehe Gräfin Ankwicz, 2. Ehe Koziorowska geb. Spawenty, Julianna, Johann, Apolonia und Gustav Grafen Ankwicze oder im Falle ihres Ablebens deren Erben nach Leben und Wohnort diesem k. k. Landesgerichte nicht bekannt sind, so wurde ihnen, oder sofern sie nicht mehr am Leben wären, deren unbekannten Erben zu ihrer Vertettung der Herr Ladesadvokat Dr. Hoborski mit Substituirung des Herrn Landesadvokaten Dr. Grünberg als Curator ad actum bestellt, mit welchen diese Rechtssache nach Vorschrift der galz. Gm. Qdg. verhandelt werden wird.

Diess wird den obgenannten abwesenden Mitbelangten mit dem Beifügen errinnert, zur rechten Zeit entweder persönlich zu erscheinen oder ihre Vertheidigungsbehelfe dem bestellten Curator zu beständigen oder einen anderen Bevollmächtigten zu ernennen und diesen k. k. Landesgerichte bekannt zu geben, widrigens sie die Folgen eines Versäumnisses lediglich ihren eigenen Verschulden beizumessen hätten.

Krakau am 23ten April 1856. (1015-2-3)

Edict.

[Z. 4,120] Vom Krakauer k. k. Landesgerichte wird kundgemacht, dass der am 21. Oktober 1854 verablebten Winzenz Kalisiński in seinem schriftlichen letzten Willen vom 17ten October 1854 Jenem seiner Verwandten ein Legat pr. 50. fl. CMünze verschrieben habe, welchen es das Gericht bestimmen wird. Da die Verwandten des Erblassers dem Gerichte nicht bekannt sind, so werden alle diejenigen Verwandten des Erblassers, welche dieses durch die eingesetzte Erbin Maria de Modelskie Kalisińska am 21ten dieses Monats zu Gericht erlegte Legat pr. 50 fl. CM. einen Anspruch zu haben glauben hiemit mittelst gegenwärtigen Ediktes aufgefordert, binnen einer Jahresfrist sich hiergerichts unter Nachweisung der Familienverhältnisse zu dem Erblasser, darum zu melden, widrigens hierüber nach Gesetzesvorschrift verfügt würde.

Krakau am 28ten April 1856. (1004--3)

Edict.

[Z. 1922] Von dem k. k. Krakauer Landesgerichte wird bekannt gemacht, dass der Alois Filipowicz 12. Februar 1856 zu Krakau ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung gestorben sei.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, ob und welchen Personen auf seine Verlassenschaft ein Erbrecht zustehe, so werden alle Diejenigen, welche hierauf aus was immer für einem Rechtsgrunde Anspruch zu machen gedenken, anfgefordert, ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten gesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft, für welche inzwiszen Hr. Landesadvokat Dr Mraczek als Verlassenschafts-Curator bestellt worden ist, mit Jenen, die sich werden erbserklärt und ihren Erbrechtstitel ausgewiesen haben, verhandelt und ihnen eingeantwortet, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber, oder wenn sich Niemand erbserklärt hätte, die ganze Verlassenschaft vom Staate als erblos eingezogen würde.

Krakau am 20ten Februar 1856. (989--3)

Kundmachung.

[N. 1203 C. i P. A.] Die k. k. Landes-Commission für die Personal-Angelegenheiten der gemischten Bezirksämter fand den Bezirksamts Aktuar Vincenz Falkowski in Glogów in die höhere Gehaltsklasse von 500 fl. vorrücken zu lassen, und die im krakauer Verwaltungsgebieth erledigten 8 Bezirks-Amts Aktuarsstellen mit dem Gehalt jährlicher 400 fl. dem Bochniaer Magistrats Sekretär Hipolit Bielczyk für Bochnia, dem Przemyśler Kreisgerichts-Akzessisten Kasimir Bernaciński für Podgórze, den Kreis- und Komitäts-Gerichts-Auskultanten Josef Louis in Rzeszów für Rozwadów, Maximilian Konaszewski in Steinamanger für Krzeszowice, Adam Dzikowski in Tarnów für Biała dem provisorischen Steuer-Assistenten Adalbert Woźniak für Alt-Sandec dem Richteramtskanditaten Thomas Witkiewicz für Pilzno und dem absolvirten Rechtshörer Alexander Fortuński für Neumarkt zu verleihen.

Von der k. k. ständigen Commission in Personal-Angelegenheiten der gemischten Bezirks-Aemter.

Krakau am 21 April 1856. (982--3)

Kuudmachung.

[N. 5716.] Im Zwecke der Verpachtung des städt. Getränk Erzeugungs- und Ausschankrechtes in Dobczyce von Bier, Brandwein und Meth für die Zeit vom 1. November 1856 bis 31. Oktober 1859 wird der Termin auf den 30. Juni, dann des Markt und Standgeldes, und des Steinbruchnutzens für dieselbe Zeit auf den 1. Juli, und der Fischerei im Rabaflusse, der ständt. Jagdbarkeit auf dieselbe Zeit, des Choralgrundes Zagórze und der bei den Gründen Podhoscze für die Zeit vom 1. November 1856 bis 1862 auf den 2. Juli 1856 in der Kämereikanzlei in Dobczyce ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis beträgt von der Propination 1313 fl. von dem Markt und Standgelde 75 fl. 30 kr., dem Steinbruchsnutzen 81 fl. 1 kr., von der Fischerei 14 fl. von der Jagdbarkeit 2 fl., von dem Grunde Zagórze 11 fl. 1 kr., und von den Gründen Podhorscze 6 fl. 2 kr. und 7 fl. 58 k. und das Vadium 10% von dem Fiskalpreise.

Es werden auch schriftliche Offerten angenommen. Die näheren Bedingnisse können bei der Kämmerei in Dobczyce eingesehen werden.

K. k. Kreisbehörde.

Bochnia am 1. Mai 1856. (987--3)

Ankündigung.

[N. 4506.] Von Seite des Sandezer k. k. Kreisamtes wird hiemit bekannt gemacht, dass zur Verpachtung des Alt-Sandezer Markt- und Standgelder-Gefälls auf die Zeitperjode vom 1. November 1856 bis dahin 1859 eine Licitation am 5ten Juny 1856 in der Alt-Sandezer Bezirksamts Kanzlei Vormittags um 9 Uhr abgehalten werden wird.

Das Praetium fisci beträgt 530 fl. — kr. und das Vadium 53 fl. — kr.

Sämmtlichen Orts-Obrigkeiten wird demnach aufgetragen, diese Licitation in ihren Bezirken sogleich zur allgemeinen Kenntniss zu bringen, und insbesondere die bekannten Speculanten und Unternehmnngslustigen hiervon eigends mit dem Beisatze zu verständigen, dass die weiteren Licitations-Bedingnisse am gedachten Licitationstage hieramts bekannt gegeben, und dass bei der Versteigerung auch schriftliche Offerten angenommen werden, daher es gestattet wird, vor oder auch während der Licitations-Verhandlung schriftliche versiegelte Offerten der Licitations Commission zu übergeben. Diese Offerten müssen aber:

a) das der Versteigerung ausgesetzte Object, für welches der Anbot gemacht wird, mit Hinweisung auf die zur Versteigerung desselben festgesetzte Zeit, nämlich Tag, Monat und Jahr gehörig bezeichnen, und die Summe in Conventions-Münze, welche geboten wird, in einem einzigen, zugleich mit Ziffern und durch Worte auszudrückenden Betrage bestimmt angeben, und es muss:
b) darin ausdrücklich enthalten seyn, dass sich der Offerent allen jenen Licitations-Bedingungen unterwerfen wolle, welche in dem Licitations-Protokolle vorkommen und vor Beginn der Licitation vorgelesen werden, indem Offerten, welche nicht genau hiernach verfasst sind, nicht werden berücksichtiget werden;
c) die Offerte muss mit dem 10percentigen Vadium des Ausrufspreises belegt seyn, welches in barem Gelde, oder in annehmbaren und haftungsfreien öffentlichen Obligationen, nach ihrem Curse berechnet, zu bestehen hat;
d) endlich muss dieselbe mit dem Vor-und Familien-Namen des Offerenten, dann dem Charakter und dem Wohnorte desselben unterfertigt seyn.

Diese versiegelten Offerten werden nach abgeschlossener mündlichen Licitation eröffnet werden. Stellt sich der in einer dieser Offerten gemachte Anbot günstiger dar, als der bei der mündlichen Versteigerung erzielte Bestbot, so wird der Offerent sogleich als Bestbieter in das Licitations-Protokoll eingetragen und hiernach behandelt werden; sollte eine schriftliche Offerte denselben Betrag ausdrücken, welcher bei der mündlichen Versteigerung als Bestbot erzielt wurde, so wird dem mündlichen Bestbieter der Vorzug eingeräumt werden.

Wofern jedoch mehrere schrifliche Offerten an den gleichen Betrag lauten, wird sogleich von der Licitations-Commission durch das Loos entschieden werden, welcher Offerent als Bestbieter zu betrachten sey.

Sandez am 30. April 1856. (988--3)

Edikt.

[Nr. 3671.] Vom k. k. Tarnower Kreisgerichte wird der Andreas Willam und dessen etwaigen Erben unbekannten Aufenthaltortes mittelst gegenwärtigen Edictes bekannt gemacht, es habe wider dieselben Frau Olimpia Gräfin Bobrowska wegen Löschungserklärung der auf den Gütern Sadkowa górna dom. 9. p. 5. (richtiger 28) n. b on. haftender Summe 731 fl. sammt N. G. Klage angebracht und um richterliche Hilfe gebeten, worüber eine Tagfahrt zur mündlichen Verhandlung auf den 16. Juli 1856 um 10 Uhr Vormittags anberaumt wurde.

Da der Aufenthaltsort der Berlangten diesem Gesuche unbekannt, so hat das k. k. Kreisgericht zu deren Vertretung und auf deren Gefahr und Kosten den hiesigen Landes- und Gerichts-Advocaten Dr. Grabczyński mit Substituirung des Advocaten Dr. Stojałowski als Curator bestellt, mit welchem die angebrachte Rechtssache nach der für Galizien vorgeschriebenen Gerichtsordnung verhandelt werden wird.

Durch dieses Edict werden demnach die Belangten erinnert, zur rechten Zeit entweder selbst zu erscheinen, oder die erforderlichen Rechtsbehelfe dem bestellten Vertreter mitzutheilen, oder auch einen andern Sachwalter zu wählen und diesem Kreisgerichte anzuzeigen, überkaupt die zur Vertheidigung dienlichen vorschriftsmässigen Rechtsmittel zu ergreifen, indem sie sich die aus deren Verabsäumung entstehenden Folgen selbst beizumessen haben werden.

Vom k. k. Kreisgerichte.

Tarnów am 16. April 1856. (1016—2-3)

Edict.

[N. 797] Vom k. k. Bezirksamte Głogow als Gericht wird in der Executionssuche des Hr. Franz Strzygowski wieder Moses Karfiohl pr. 500 fl. et 123 fl. CM. nach bereits fruchtlosverstrichenen erster und zweiterer Feilbiethung und der zur Einvernehmung der Tabulargläubiger angeordneten Tagfart, die dritte Feilbithung der dem Executen gehörigen Realitäten hälften 36 und 195 in Głogow auf den 4ten Juni 1856 Vormittags um 9 Uhr in dem hiesigen Gerichtskanzelei mit dem Beisetze bestimmt, dass diese Realitäten hälften, wenn solche nicht um oder über den Schätzungswerth pr. 1194 fl. 30 xr. CM. et 1570 fl. CM. an Mann gebracht werden sollten auch unter dem Schätzungswerthe hintan gegeben werden.

Die Kauflustigen haben sich mit einem 10% Vadium zu versehen und kennen die Feilbiethungsbedingnisse hiergerichts in der gewöhnlichen Amtsstunden einsehen.

K. k. Bezirksamt Głogow als Gericht

am 25ten April 1856. (1011-2-3)

Ediktal-Vorladung.

[Nr. 1841.] Vom k. k. Bezirksamte Mogiła Krakauer Kreises, werden nachstehende unbefugt abwesende militärpflichtige Individuen hiemit vorgeladen, binnen 6 Wochen in ihre Heimath zurückzukehren und der Militäpflichtung genüge zu leisten, widrigens dieselben als Rekrutirungsflüchtlinge würden behandelt werden.

HN.	16	aus Lubocza:	Anton Kurnicki	Geb.-Jahr 1829
„	32	dto	Anton Węgrzyn	„ 1834
„	28	dto	Anton Pietruszka	„ 1829
„	1	Bieńczyce	Josef Jędrzejowski	„ 1833
„	2	dto	Marcell Podskała	„ 1835
„	21	dto	Stanislaus Raźny	„ ——
„	1	Kościelniki	Franz Olearczyk	„ 1831
„	—	dto	Stanislaus Karbowski	„ 1835
„	—	dto	Marcell Szczurowski	„ ——
„	19	dto	Josef Przygodnicki	„ 1829
„	2	Ruszcza	Vincenz Bukowski	„ 1833
„	30	dto	Simon Dubas	„ 1829
„	—	dto	Johann Zagajniak	„ 1835
„	4	Wyciąże	Adalbert Oleś	„ 1831
„	65	dto	Simon Woycik	„ 1835
„	—	dto	Adalbert Gieras	„ ——
„	4	dto	Laurenz Miec	„ 1832
„	67	dto	Franz Nowak	„ 1831
„	39	dto	Peter Grzyński	„ 1830
„	4	dto	Thomas Miec	„ 1829
„	39	Cyżyny	Mathias Ciesielski	„ 1831
„	40	dto	Josef Cebula	„ 1834
„	16	Dziekanowice	Jacob Rybczyński	„ 1835
„	11	dto	Johann Trella vel Szumski	„ ——
„	16	dto	Stanislaus Nawrot	„ ——
„	10	dto	Johann Nawrot	„ 1834
„	11	dto	Vinzenz Nawrocki	„ 1833
„	35	Branice	Johann Tyrka	„ 1835
„	—	dto	Johann Kozłowski	„ ——
„	47	dto	Karl Dubas	„ 1834
„	—	Raciborowice	Josef Marszałek	„ 1835
„	2	Krzesławice	Jgnaz Kozłowski	„ ——
„	—	Łuczanowice	Stanislaus Smoluga	„ ——
„	5	dto	Andreas Kwaśniowski	„ ——
„	1	dto	Ladislaus Wielowiejski	„ 1831
„	—	Węgrzynowice	Adalbert Luminski	„ 1835
„	1	dto	Thomas Nowak	„ 1834
„	9	dto	Thomas Migacz	„ ——
„	34	dto	Josef Ścisło	„ 1831
„	130	Mogiła	Stanislaus Zamojski	„ 1835
„	20	dto	Kasimir Majewski	„ 1835
„	137	dto	Ladislaus Gawroński	„ ——
„	137	dto	Johann Śpiewak	„ 1834
„	115	dto	Anton Tyrka	„ ——
„	156	dto	Sebastian Nowak	„ 1832
„	136	dto	Kasimir Sołtysik	„ 1831
„	52	dto	Stanislaus Zakrzewski	„ 1830
„	1	Karniow	Eduard Stefański	„ 1835
„	—	dto	Drys Ludwik	„ ——
„	18	dto	Ignaz Woycik	„ ——
„	1	dto	Karl Lichy	„ 1829
„	—	Kantarowice	Laurenz Rylski	„ 1835
„	—	Stryów	Stanislaus Krzeczowski	„ ——
„	—	dto	Adalbert Piotrowski	„ 1834
„	9	dto	Karl Stempiński	„ 1833
„	—	Zesławice	Andreas Marszałek	„ 1835
„	—	Kościelnicka górka	Valentin Węgrzyn	„ ——
„	—	Wolica	Johann Sendor	„ ——
„	82	Zielonka	Thomas Skawiński	„ 1834
„	9	Boleń	Franz Niebylski	„ 1830
„	9	dto	Johann Niebylski	„ 1829
„	88	Promnik czerwony	Antoni Adamczyk	„ 1834
„	11	dto	Kasimir Kępa	„ 1831
„	20	Kościelnicka górka	Michael Fidalski	„ 1835
„	21	dto	Adalbert Dusza	„ 1833
„	5	Czulice	Napoleon Madejski	„ 1835
„	4	Krowodza	Stanisl. Wojciechowki	„ ——
„	12	dto	Josef Kowalski	„ 1834
„	84	dto	Martin Młaska	„ 1830
„	82	dto	Stanislaus Wojcikowski	„ ——
„	43	dto	Bartholomeus Żak	„ ——
„	18	Zastów	Kaspar Heryan	„ 1835
„	—	Las Kościelnicki	Adalbert Tyrka	„ ——
„	10	dto	Adalbert Habas	„ 1833
„	1	Wadów	Laurenz Paluch	„ 1835
„	3	dto	Matheus Krzywdziak	„ 1833
„	10	dto	Anton Wiecheć	„ 1832
„	23	Promnik biały	Martin Ziętara	„ ——
„	34	dto	Andreas Cywicki	„ 1830
„	38	dto	Thomas Miotła	„ ——

K. k. Bezirks-Amt.

Mogiła in Krakau am 6. Mai 1856. (1014--3)

Edict.

[N. 1872] Vom Podgórzer k. k. Bezirksamte werden nachstehende Militärpflichtige unbekannten Aufenthaltsorte aufgefordert, binnen 6. Wochen in ihre Heimath zurückzukehren und der Militärpflicht Genüge zu leisten, widrigen Falls als Rekrutirungsflüchtlinge behandelt werden würden; und zwar:

H. N.		Namen und Zunamen	Geburts Jahr
111	Aus Podgórze	Franz Walter	1835
140	—	Johann Kaniewski	1834

173	—	Ignaz Wrona	——
71	aus Swiątniki górne	Andreas Kotarba	1835
255	aus Siepraw	Mathias Weilgus	——
94	—	Walentin Czerwień	——
37	aus Rybitwy	Andreas Szymoniak	1834
87	aus Rzeszotary	Simon Piwowarczyk	1835
27	—	Johann Szczurek	——
75	—	Andreas Górnisiewicz	——
33	aus Dembniki	Thomas Spyrka	1834
27	aus Wrzoszowice	Josef Luzar	1835

Vom k. k. Bezirksamte
Podgórze den 25ten April 1856. (1012--3)

Edictal-Vorladung.

[N. 2,481] Von Seiten des Gorlicer k. k. Bezirksamtes werden nachstehende pro 1856 auf den Assentplatz berufene militärpflichtige Individuen hiemit vorgeladen, binnen sechs Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieses Edictes um so gewisser in ihrem Heimathsbezirke sich zu melden, ihrer Militärpflicht nachzukommen, widrigens nach den bestehenden Rekrutirungsvorschriften vorgegangen werden müsste, als:

Haus N.		Namen und Vornamen	Geb. Jahre
59	aus Blechnarka	Roman Gregor	1835
48	—	Demianczyk Hryc	1830
33	—	Solar Dmitro	——
96	aus Hańczowa	Kossar Georg	1832
135	—	Michał Benedykt	1829
61	aus Klimkówka	Nowak Michael	1835
33	—	Halczak Johann	1832
32	—	Howaniec Asafat	1835
28	aus Kunkowa	Dzwończyk Basyl	——
61	aus Łosie	Trojan Philiph	——
73	—	Hołoszyn Jakob	1831
31	—	Krul Osyf	1830
50	—	Łukaszek Michael	——
43	aus Ług	Padła Peter	1832
11	aus Nowica	Pałowczak Andreas	1834
54	—	Tybrus Dmitro	——
51	—	Karlak Ilko	1833
80	—	Cap Osyf	1832
11	—	Glansko Nasari	1831
6	—	Sochy Hryc	——
49	—	Karlak Leszko	——
84	—	Król Peter	——
103	aus Wysowa	Kuriło Dańko	1829
1	—	Paliga Wasyl	1833
55	aus Pętna	Rotko Michael	1834
76	—	Bieguniak Michael	1832
3	aus Przegonina	Kołtko Johann	1833
30	aus Regetów niżny	Seman Warian	1829
9	aus Regetów wyżny	Ciura Wasyl	1831
165	aus Ropa	Jamro Jakob	1834
13	—	Migacz Johann	——
38	—	Sarnecki Johann	——
24	aus Sękowa	Rączkowski Gregor	1833
24	—	„ Karol	1835
51	aus Szymbark	Kukułka Franz	——
34	—	Smołkowicz Franz	——
143	—	Anton Turczak	1833
143	—	Michael Turczak	1829
1	aus Wyssowa	Paliga Gregor	1835
13	—	Demiunczyk Gregor	1830
91	aus Siary	Zestępa Anton	1831
50	aus Smerekowiec	Hoiczak Nicolaus	1832
50	—	Hoiczak Peter	1829
50	aus Glinik maryampolski	Sarna Johann	1833
58	aus Zagorzany	Stabach Heinrich	1834
85	—	Staroń Anton	1833
15	—	Zmigrodzki Mathias	1831
58	aus Klęczany	Syk Eleseus	1833
58	—	Syk Jurko	1832
177	aus Kobylanka	Kossowski Michał	1835
214	—	Łachman August	——
139	—	Pabisz Michael	1834
103	aus Ropica polska	Jantas Stephan	——
55	aus Łużna	Cwiklik Johann	——
147	—	Poręba Joseph	——
94	—	Stępień Johann	——
79	—	Tarsa Johann	——
59	aus Sokół	Przybyło Kasimir	1831
65	aus Polna et Wyskitna	Bochenek Andreas	1834
55	aus Bystra	Wozniak Sebastian	1833
63	aus Męcina wielka	Przybyło Johann	1835
28	—	Zagórski Stephan	1834
46	—	Homik Joseph	1830

K. k. Bezirksamt Gorlice 28 April 1856. (959-3)

Edictal-Vorladung.

[Z. 1548.] Vom k. k. Bezirksamte zu Alt-Sandez werden nachbenannte zur heurigen Stellung auf den Assentplatz berufene jedoch abwesende militärpflichtige Individuen hiemit aufgefordert, binnen vier Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Edictes in der Zeitung (Czas) angerechnet hieramts zu erscheinen, und ihrer Verpflichtung der angeordneten Stellung auf den hierseits bestimmten Assentplatz um so gewisser nachzukommen, als nach Ablauf dieses Termins dieselben nach den bestehenden Rekrutirungs-Vorschriften als Rekrutirungsflichtlinge behandelt werden.

HN.	221	Aus Piwniczna	Micheäl Koral	G.-J. 1835
„	1	„ Obłazy	Thomas Mamiak	——
„	7	„ Rostoka	Johann Zbyszowski	——
„	—	„ Piwniczna	Florian Zieliński	——
„	146	„ „	Paul Piwowar	——
„	100	„ „	Adam Klimczak	——
„	71	„ Łomnica	Johann Wyzysk	——
„	47	„ Obidza	Nikolaus Jarosz	——
„	57	„ „	Matheus Babik	——
„	4	„ „	Simon Tijas	——
„	257	„ Piwniczna	Martin Pajonk	——
„	—	„ Olszonka	Nikolaus Rams	——
„	4	„ Skrudzina	Adam Weinbrenner	——
„	25	„ Brzyna	Nikolaus Duda	——
„	17	„ Neudörfel	Ignatz Kurowski	1834
„	121	„ Piwniczna	Ladislaus Wojakiewicz	1833
„	254	„ Altsander	Josef Orlański	1834
„	190	„ „	Jakob Jerzowski	1833
„	216	„ Piwniczna	Johann Gumulak	1832
„	16	„ „	Walentin Glanowski	——
„	472	„ Altsandez	Josef Bielak	——
„	240	„ Piwniczna	Mathias Gumulak	——
„	171	„ „	Kasper Tatkowski	——
„	534	„ Altsandez	Adalbert Zagata	——
„	433	„ „	Anton Fabry	——

Altsandez am 28. April 1856. (1000--3)

Edictal-Vorladung.

[N. 1326.] Vom k. k. Bezirksamte Ciężkowice, werden nachbenannte Militärpflichtige Individuem vorgeladen, binnen 6 Wochen seit dem Tage der erste Einschaltung des gegenwärtigen Ediktes in das Amtsblat Czas hiermit zu erscheinen, widrigens dieselben als Rekrutirungsflichtlinge behandelt werden würden.

Aus Rosztoka		Lukas Patla	HN.	34
„	„	Jakób Kwieciński	„	12
„	Bogoniowice	Andreas Wiga	„	22
„	Kipszna	Johann Michna	„	16
„	Ciężkowice	Michael Janas	„	132
„	Jamna	Adalbert Zięcina	„	10

Vom k. k. Bezirksamte Ciężkowice
Am 28ten April 1856. (964--3)

Konkurs-Ausschreibung.

[N. 320] Zur Besetzung der bei dem k. k. Bezirks Amte in Jasło erledigten Bezirksamts-Kanzellistenstelle mit dem Jahres-Gehalte von 350 fl. CMze und dem Vorrükkungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 fl. wird der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber haben Ihre gehörig instruirten Gesuche bei der k. k. Kreisbehörde in Jasło mittelst Ihrer vorgesetzten Behörde und wenn Sie noch nicht im öffentlichem Dienste stehen mittelst ihrer Kreisbehörde längstens 4 Wochen vom Tage der 3. Einschaltung in die Zeitung gerechnet, einzusenden und sich:

a) Uiber den Geburtsort, Alter, Stand, Religion,
b) über die zurückgelegten Studien,
c) über die Kenntniss der deutschen und polnischen Sprache,
d) über das politische und moralische Verhalten,
e) über die bisherige Verwendung und Dienstleistung

und zwar in der Art auszuweisen, dass darin keine Periode übergangen werde. Endlich haben Sie anzugeben ob und in welchem Grade Sie mit den Beamten dieses k. k. Bezirksamtes verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. Kreisbehörde.
Jasło dem 30ten April 1856. (1007—2-3)

Inseraty.

Kosztem szlachetnego nakładcy hr. A. P. a za staraniem Wydawnictwa dzieł katolickich w Krakowie, rozpoczyna się (czcionkami *Czasu)* druk słynnéj powieści **FABIOLA** napisanéj w języku angielskim przez kardynała Wissmana, a tłomaczonéj na język ojczysty przez pełną zalet Polkę. Cena egzemplarza oznaczoną jest na **złp. 6** i czyni tę ważną książkę dla wszystkich przystępną. Z tą też powieścią rozpoczyna się oddział tanich wydań polskich, które Wydawnictwo dzieł katolickich ogłaszać zamierza.

Już wyszło z druku i za trzy dni będzie do nabycia w Księgarni Katolickiéj dziełko p. Józefa Gołuchowskiego **O ŚWIATOWOŚCI.** (Dziełko to zostało pomnożone nowemi uwagami autora). Cena złp. 2 czyli kr. 30 m. k.

Za dni dziesięć wyjdzie i będzie do nabycia, mała, oryginalna powieść dla dzieci przez Walerego Wielogłowskiego napisana, pod tytułem: **LALKA OD DZIADUNIA.** Cena kr. 45 czyli złp. 3.

Książeczka ta ozdobioną jest sześciu pięknemi obrazkami.

W końcu tego miesiąca wyjdzie i będzie do nabycia, ogłoszona już dawniéj powieść a raczéj pamiętnik w sposób powieści ułożony **DOM MOJEJ BABKI** przez Walerego Wielogłowskiego. Cena egz. złr. 3 czyli złp. 12.

Przez tegoż autora napisane i ogłoszone dziełko pod tytułem: **Podarek dla grzecznych Dzieci,** wyjdzie niebawem z druku u Castermana w Belgii, a ozdobione 24 obrazkami kolorowanemi powinno zadowolnić młodszą ludność naszą.

Tenże sam autor wydawać zamierzył ciąg poszytów małych, tanich i przystępnych do pojęcia ludu naszego pod tytułem:

Pogawędy i narady ludu wiejskiego.

pierwszy poszyt wyjdzie w końcu maja **o pracy.** Godło: („Przydałoby się i zarobić; gdyby dobrze zapłacili.“) (986-2-3)

W księgarni ŻUPAŃSKIEGO w Poznaniu

jest do nabycia dzieło pod tytułem:

WSPOMNIENIA WIELKOPOLSKIE

przez ***Ed.*** hr. ***Raczyńskiego***
2 Tomy tekstu i **Atlas rycin** (miedziorytów) in folio 65 na chińskim papierze talarów 32.
Sam Atlas rycin, talarów 24.

W tejże Księgarni wyszły następujące dzieła:

A. Małecki, Grochowy wieniec, komedya w 4 aktach 5 złp.
Dr. *Rymarkiewicz, Nauka prozy* 4 złp.
Kasp. Miaskowski, Zbiór rytmów przejrzany, objaśniony i opatrzony wiadomością o życiu i pismach Kaspra Miaskowskiego wydany po raz trzeci przez Dr. Rymarkiewicza 9 złp.
(907-2-3)

Wieś Maków w Królestwie Polskiem o milę od Miechowa tuż przy gościńcu do Jaz wiodącym położona, 600 morgów ornego gruntu prócz łąk i lasu mająca, hipotecznie zupełnie czysta, jest każdego czasu do sprzedania. Bliższą wiadomość udzieli W. Wincenty Wolf w Krakowie lub W. Kubecki w Rzerzuszni ostatnia poczta Miechów. (694--6)

VINAIGRE AROMATIQUE *de Jean Vincent Bully à Paris.* — Ocet aromatyczny wynaleziony przez Jana Wincentego Bully na wystawie paryskiéj 1849 roku dla swéj skuteczności zalecony, a na wielkiéj wystawie w Londynie 1851 r. nagrodą oznaczony, służy jako środek do podwyższenia i zachowania wdzięków piękności zaprawiając kilku kroplami wodę do mycia, zapobiega trądom, gorączkowéj ospie, liszajom i piegom, wzmacniając bowiem skórę, dodaje jéj naturalnéj świeżości i połysku, niemniéj uspakaja palenie po goleniu, jest niezbędny damom przy toalecie, dla swych własności hygienicznych, jest wielce przydatnym do kąpiel, wzmacniając i łagodząc ważne funkcye skóry, a ożywiając system muskularny; przywraca siły całemu organizmowi. Z równym skutkiem używa się także octu tego do płukania ust dla zapobieżenia cuchnieniu, nadania zębom białości i wzmocnienia dziąseł. Nacierania tym octem bez wody łagodzą wszelkie reumatyczne boleści, balsamicznym zapachem orzeźwiają mózg, uśmierzają ból głowy, a zwilżając oczy, wzmacniają powieki; *nakoniec kropienie tym octem oczyszcza zepsute powietrze i chroni od chorób epidemicznych np. cholery i każdéj zarazy.*

1 Flakonik wraz z opisem do używania kosztuje 1 złr. 30 kr.

Główny skład na całą Austryacką Monarchią, utrzymuje **Karol Hermann** w Krakowie.
(798-2) **Jan Wincenty Bully** w Paryżu.

Tegoż Octu aromatycznego nabyć można w handlach pod firmami:

w Agram N. Gawella.
„ Białéj Karola Haempel.
„ Bernie Franc. Willmann.
„ Bochni Paweł Niedzielski.
„ Buczaczu J. Czerkawski.
„ Cieszynie C. J. Breitkopf.
„ Czerniowcach Th. Zacharyasiewicz.
„ „ Bracia Czuczawa et C.
„ Dzikowie Narcyz Giryński.
„ Drohobyczu Ch. Piroszka.
„ Grosswardein J. C. Rössler.
„ Gablonz Franc. Pietsch.
„ Josefstadt J. E. Potsch.
„ Josefstadt Ed. J. Traxler.
„ Jarosławiu Bracia Juśkiewicz.
w Kołomei Th. Zacharyasiewicz et C.
„ „ Zachar. Krzystofowicza.
„ Komornie Karol Borghese.
„ Leibach Jan Klebel.
„ Lwowie C. F. Milde.
„ Myślenicach Jan Dzięgielowski.
„ Nowym-Sączu J. Kosterkiewicza wd.
„ Neutitschein Vinc. Stumpf.
„ Ołomuńcu J. P. Hackensöllner.
„ Przemyślu Edw. Machalskiego.
„ Pradze Aug. Köhler.
„ „ J. B. Chlumetzki.
„ Rzeszowie F. Jaśkiewicza
„ Rozwadowie Karol Marecki.
w Samborze Fr. Karola Gilatowskiego.
„ Semlinie F. G. Jancovits.
„ Sissek Franc. Pokorny.
„ Temeswarze Joh. Jancovits.
„ „ Lad. Roth aptekarz.
„ Tarnowie Józ. Jahn.
„ Turce u A. Czyrniańskiego.
„ Udynie Giovanni Battiste Amarli.
„ Wiedniu F. B. Geitler Riemerstrasse.
„ „ Dienstl et Meinl Strauchgasse N. 238.
„ Wadowicach Ig. Brosig.
„ Zaleszczykach J. Kodrębski et Com.
„ Znaim Jos. Schwarzer.

Karol Herrmann w Krakowie.

Um vielseitigen Aufträgen zu genügen, ist der Echte

Steirische Kræutersaft für Brustleidende

FORTWAEHREND IN BESTER QUALITET ZU HABEN

in **Lemberg** bei **Carl Schubuth**

Der alleinige Erzeuger des echten steirischen Kräeutersaftes, **Apoth. J. Purgleitner** in Gratz, bittet, selben nicht mit andern, unter derselben Benennung in Handel gesetzten Fabrikaten zu verwechseln.

Die Flasschen des echten steirischen Kräuter-Saftes sind aus weissem Glas, nach oben konisch zulaufend und mit Zinnkapseln, auf welchen (wie an der Flasche selbst) das Gepräge:

„Apotheke zum Hirschen in Gratz“ und „JPA“

angebracht ist, sorgfältig verschlossen, übrigens mit Etiquets sammt Namensunterschrift des Erzeugers versehen.

Preis einer Flasche **50 kr. CMze;** weniger als 2 Flaschen werden nichtversendet. Die Verpackung von 2 oder 4 Flaschen wird mit 20 kr. berechnet.

Auch ist dieser Saft stäts vorräthig:

in Biala bei Herrn J. Muchitsch, in Bochnia bei H. P. Niedzielski,— in Czerniowitz bei H. Th. Zachariasiewicz,— in Krakau bei H. K. Hermann,— in Jarosłau bei H. G. Baia,— in Kolomea bei H. Th. Zachariasiewicz,— in Opocno bei H. A. G. Skucherski,— in Rzeszów bei H. J. Schaitter,— in Tarnopol bei H. M. Schlifka,— in Tarnow bei H. J. Jahn,— in Zaleszczyki bei H. J. Kodrębski et Comp.— in Bielitz bei Pritsche. (869-5-12)

Gradobicie zniweczyło znaczną część owoców mojéj przeszłorocznéj pracy rolniczéj. Naprzeciw temu nieszczęściu byłem zabezpieczony w najstarszym tryestyńskim Zakładzie pod nazwą:

c. k. uprzywilejowana

AZIENDA ASSICURATRICE.

Już oddawna wiedziałem, iż Zakład ten wypłaca najrychléj i najrzetelniéj poszkodowanym nietylko małe kwoty, ale kilka i kilkunastotysięczne; to jednak, o czém się z przyczyny przeszłorocznego

GRADOBICIA

sam naocznie przekonałem, zdaje mi się być bardzo godném publicznéj uwagi.

W miesiącu październiku r. z. odbierając w przejeździe przez Lwów, bezpośrednio w biórze Reprezentacyi dla Galicyi rzeczonego Zakładu swoją należytość z powodu wzmiankowanego gradobicia w kwocie 8,774 złr. m. k. jak najsłuszniéj i z zupełném mojem zadowolnieniem zalikwidowaną, przekonano mię w téjże biórze autentycznemi książkami i aktami, iż Zakład c. k. uprzywil. **AZIENDA ASSICURATRICE** w Tryeście zalikwidował szkód przeszłorocznego **gradobicia** w Galicyi dziewięćdziesięciu stronom assekurowanym summę 80,703 złr. m. k., z których oprócz mojéj szkody 8,774 złr. m. k. znaczniejsze są następujące: W Kołomyjskiem, w Dzurkowie 10,628 złr. m. k. i w Czortowcu górnym 6,700 złr., a na Podolu w Kołodziejówce 9,500 złr. i w Kossowie 4,753 złr. m. k., a przecież pomimo tak wielkiéj objętości szkód, i pomimo tak licznych operatów likwidacyjnych, które nietylko same przez się bardzo wiele czasu zabierają, ale także mozolnej kontroli i rewizyi wymagają — **wszystkie szkody** assekurowanym, były już **zupełnie popłacone,** o czém z okazanych mi kwitów oryginalnych, zawierających w sobie wyrazy zadowolnienia kwitujących, powziąłem dokładne przekonanie.

Sądzę przeto, że przy zbliżającéj się wiośnie tém mojem ogłoszeniem przysłużę się nietylko Szlachetnemu zakładowi c. k. uprz. **Azienda Assicuratrice** w Tryeście, ale razem i assekurującym się, którzy dotąd nie mieli sposobności poznania tego zakładu, a jeszcze bardziéj tym szanownym współobywatelom moim, którzy nieassekurując się dotychczas wcale od gradobicia, swoje mienie na zupełny przepadek narażali, niepomni na to, iż za małą sumkę kupić się da *spokojność*, a w razie nieszczęścia osiągnie się wynagrodzenie, które **całą poniesioną szkodę** zdoła zrównoważyć.

(908-6-18) ***Antoni Bołoz Antoniewicz,***
właściciel Skomoroch w cyrkule Stanisławowskim.

Ogłasza się niniejszem prenumeratę na

MAPY

królestwa Galicyi z W. Ks. Krakowskiem i Bukowiną,

wydane przez c. k. kapitana **Karola de Kummersberg** mieszkającego w Wiedniu na Weissgärber Badgasse N. 92.

Karta jedna kosztuje 30 kr. m. k., dotąd wyszło kart 19, w marcu, kwietniu i w maju będzie znów 8 kart gotowych. — Prenumerata przyjmuje się: w Krakowie u Wgo Kunicka, we Lwowie u Wgo J. P. Arsertezka archiwaryusza map katastralnych. (412-9-10)

Fortepiana nowe wiedeńskie w najnowszy sposób zbudowane **są do sprzedania, wypożyczenia lub zamiany** na stare instrumenta po cenach fabrycznych; to jest tak jak w Wiedniu kosztują. Także nie mający w domu fortepianów, za umówioną miesięczną opłatą, w pewnych godzinach przychodząc, mogą grywać na fortepianie. Wiadomość przy ulicy Floryańskiéj N. 545. (828--7)

Antoni Kłobukowski Redaktor odpowiedzialny. w Drukarni Czasu. *Czapliński Antoni* zarządzca drukarni.